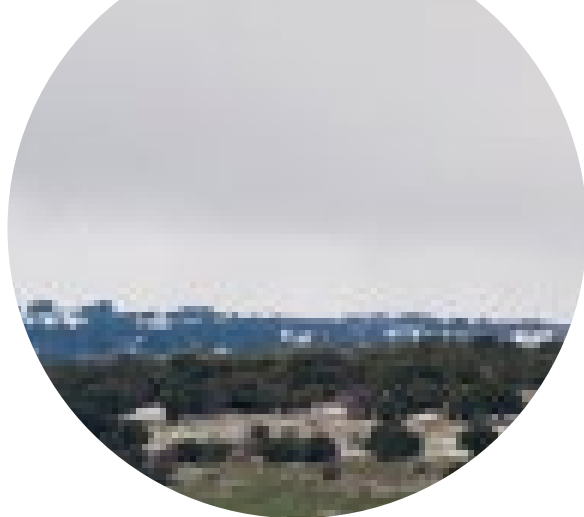

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2019
מגדל חברה לביטוח בע"מ

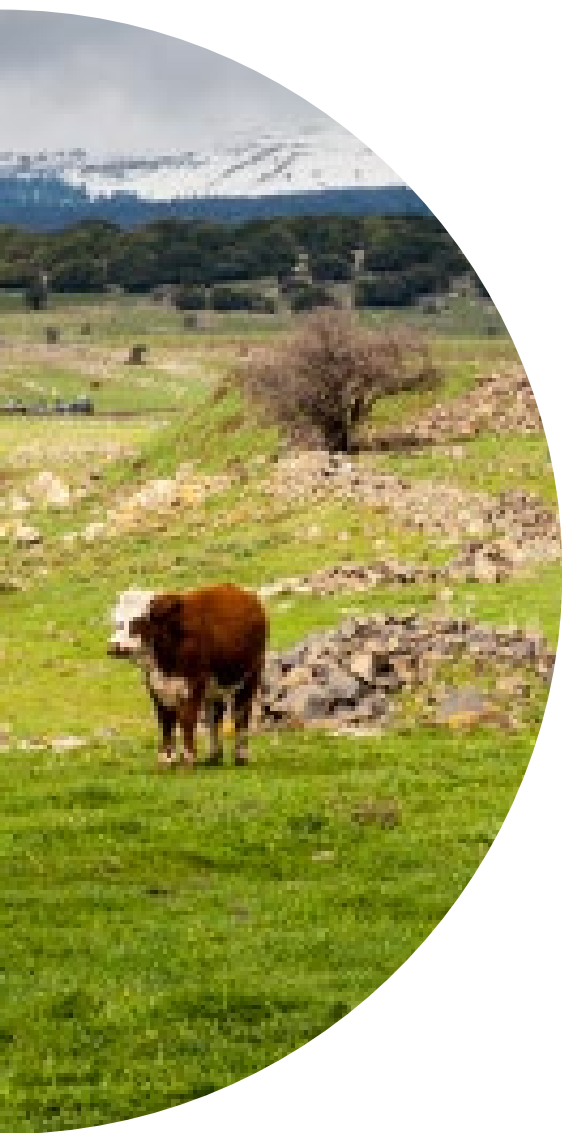

תוכן העניינים

פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

פרק 3 דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868959, 076-8868962 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- ניר גלעד - יו"ר (נכנס לתפקידו ביום 1/3/2019)
- עודד שריג - יו"ר לשעבר (פרש ביום 1/3/2019)
- שלמה אליהו
- רונית בודו - דח"צ
- אברהם ביגר - דח"צ (פרש ביום 12/3/2019)
- מירב בן כנען הלר - דח"צ
- מישאל וקנין - דח"צ (מונה ביום 24/3/2019)
- עזריאל מוסקוביץ
- אריה מינטקביץ
- ד"ר גבריאל פיקר

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד - תוכן עניינים

1 תיאור הקבוצה.....	1
1 כללי.....	1.1
1 התפתחויות עיקריות בקבוצה במהלך שנת 2019 ועד למועד פרסום הדוח.....	1.2
4 הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד.....	2
4 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות.....	2.1
5 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת 2019 ("הרבעון המדווח").....	2.2
5 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך.....	2.3
7 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים.....	2.4
8 תחום ביטוח בריאות.....	2.5
8 תחום ביטוח כללי.....	2.6
9 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	2.7
9 מקורות מימון.....	2.8
9 מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית.....	3
9 סביבה מקרו כלכלית.....	3.1
11 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2.....	3.2
13 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים.....	4
13 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים באופן כללי והוראות כלליות.....	4.1
13 הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך.....	4.2
14 הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי.....	4.3
15 היבטי ממשל תאגידי.....	5
15 אישור תנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות.....	5.1
15 שינויים בהרכב הדירקטוריון בקבוצה ובמצבת נושאי משרה בכירה בחברה ובמגדל ביטוח.....	5.2
15 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.....	6
15 אירועים לאחר תקופת הדיווח.....	7

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2019

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח") ובפעילותה באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה") לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019 ("תקופת הדוח").

הדוח נערך בהתאם לחוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון מיום 20 בינואר 2014, שענינו "עדכון הוראות בדוח התקופתי של חברות ביטוח" וכן בהתאם לחוזרים המתקנים לו מימים 1 בינואר 2018, 4 במרס 2018 וה-27 בדצמבר 2018, ומתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2018 מיום 26 במרס 2019 ("הדוח התקופתי").

1. תיאור הקבוצה

1.1. כללי

החברה באמצעות חברות הבנות שלה, פועלת בעיקר בתחום הביטוח, הפנסיה והגמל. בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות"). נכון למועד דוח זה, חברת אליהו הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ ("אליהו 1959"), מחזיקה כ-68.46% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות. לפרטים נוספים בדבר אחזקות בעלי השליטה במגדל אחזקות, למבנה האחזקות העיקרי של הקבוצה ולתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה, ראה סעיפים 2.2, 2.3 ו-3 בחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד ("תיאור עסקי התאגיד").

1.2. התפתחויות עיקריות בקבוצה במהלך שנת 2019 ועד למועד פרסום הדוח

1.2.1. השפעת הסביבה הכלכלית ותנודתיות בעקום הריבית חסרת הסיכון

הקבוצה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בשנים האחרונות, בין היתר, מסביבת ריבית נמוכה ומתנודתיות של עקום הריבית ושוק ההון.

ברבעון המדווח חל גידול ניכר בהכנסות מהשקעות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, שנבע מעליות במדדי המניות ומעליות שערים במדדי אגרות החוב. לפירוט נוסף, ראה סעיף 2.2 להלן.

בהמשך לתנודתיות ניכרת של עקום הריבית שאפיינה את שנת 2018 (אשר בסיכומה חלה עלייה של עקום הריבית לעומת סוף שנת 2017), ברבעון הראשון של שנת 2019 ("הרבעון המדווח") חלה ירידה ניכרת של עקום הריבית לעומת סוף שנת 2018.

לשיעורי הריבית הנמוכים השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה, וכן על גובה ההתחייבויות הביטוחיות של הקבוצה.

השפעת השינויים בעקום הריבית כאמור הביאו בסיכומו של הרבעון המדווח לגידול בעתודות ביטוח החיים, ולקטיון ברווח לפני מס בסך של כ-530 מיליון ש"ח. לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר רגישות הרווח (והפסד) וההתחייבויות הביטוחיות לשינויים בריבית, ראה באור 1.37.ב.א) בדוחות הכספיים לשנת 2018. השינויים בעקום הריבית משפיעים גם על יחס כושר הפירעון מבוסס סולבנסי 2, המפורט בסעיף 3.2 להלן.

בביטוח כללי, הירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ברבעון המדווח, הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-36 מיליון ש"ח בשייר לפני מס.

בנוסף, לשינויים האמורים לעיל של עקום הריבית, ישנה השפעה גם על ההתחייבויות האקטואריות של חשבונות העמיתים מקבלי הקצבה בקרנות הפנסיה החדשות, שמועד זכאותם לקיצבה חל לפני 1 בינואר 2018, וכן ביחס לסך כל העמיתים ביוזמה לעצמאים. ההשפעה באה לידי ביטוי בגידול בהתחייבויות ברבעון המדווח כתוצאה מירידה של עקום הריבית המשמש להיוון ההתחייבויות כלפי העמיתים הנזכרים לעיל. יצוין כי הריבית הינה רק חלק ממנגנון האיזון האקטוארי, והעודף/ גירעון נקבע גם לפי תוצאות ההשקעות והשפעת גורמים דמוגרפיים שונים.

1.2.2. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב

בחודש דצמבר 2018 הנפיקה מגדל גיוס הון בע"מ, חברה בת של החברה ("מגדל גיוס הון"), כ-705 מיליון ש"ח אגרות חוב (סדרה ז') אשר תמורתן שימשה לפדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה א') ואגרות חוב (סדרה ב'), בהתאם לתנאיהן. הפדיון המוקדם המלא של אגרות חוב (סדרה ב') בוצע ביום 31 בדצמבר 2018 והפדיון המוקדם המלא של אגרות חוב (סדרה א') בוצע ביום 3 בינואר 2019.

בהתאם להוראות שטר הנאמנות לאגרות חוב (סדרה ב'), הסכום ששולם למחזיקי אגרות החוב בפדיון המוקדם המלא, הינו סכום השווה לערך הנקוב של אגרות החוב בסך של כ-325 מיליון ש"ח בתוספת ריבית והפרשי הצמדה עד ליום התשלום, כך ששולם למחזיקי אגרות החוב סך של כ-335 מיליון ש"ח.

בהתאם להוראות שטר הנאמנות לאגרות חוב (סדרה א'), הסכום ששולם למחזיקי אגרות החוב בפדיון המוקדם המלא, הינו סכום השווה לערך הנקוב של אגרות החוב בסך של כ-500 מיליון ש"ח בתוספת ריבית והפרשי הצמדה עד ליום התשלום, כך ששולם למחזיקי אגרות החוב סך של כ-518 מיליון ש"ח.

לפירוט ראה באור 7.ה לדוחות הכספיים. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 12 בדצמבר 2018 (אסמכתא: 2018-01-121491) וכן דיווחים מיידים של מגדל גיוס הון מימים 12 בדצמבר 2018 (אסמכתא: 2018-01-121470 ו-2018-01-121476), מיום 3 בינואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-001530) ו-11 בינואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-000078).

1.2.3 הקצאה פרטית על דרך הרחבה של סדרת אגרות החוב (סדרה ו')

ביום 31 במרס 2019 ביצעה מגדל גיוס הון הקצאה פרטית של אגרות חוב סדרה ו' על דרך של הרחבת סדרה ("ההקצאה הפרטית"). במסגרת ההקצאה הפרטית, הוקצו 258,531,541 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ו'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, הקיימות במחזור ("אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות"). אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הונפקו בתמורה כוללת של 250,000,000 ש"ח, ובניכיון של 3.92%. אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הונפקו בתנאים זהים לתנאי אגרות החוב (סדרה ו'), הקיימות במחזור, ודורגו באותו יום על ידי מידרוג בע"מ ("מדרוג"), בדירוג של Aaa3.il (hyb). תמורת ההנפקה מאגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הופקדה ונרשמה בדוחות הכספיים באפריל 2019.

לפרטים נוספים, ראה דוחות מיידים של מגדל אחזקות מיום 31 במרס 2019 (אסמכתא: 2019-01-029659) ושל מגדל גיוס הון מימים 31 במרס 2019 (אסמכתא: 2019-01-029602) ואסמכתא: 2019-01-029641), ו-3 באפריל 2019 (אסמכתא: 2019-01-032566).

1.2.4 קיטון במכירות ביטוחי המנהלים

נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח, חל קיטון ניכר במכירות ביטוחי המנהלים בקבוצה. הדבר נובע, להערכת החברה, ממספר גורמים, ובכלל זה מאי קבלת אישור לתעריף ריסק מוות הנמכר כחלק מפוליסת ביטוח המנהלים (ראה פירוט בסעיף 4.2.1 להלן), ממגמה של התעצמות מוצר הפנסיה על רקע החרפת התחרות, וכן משינוי רגולטורי שנכנס לתוקף בחודש אפריל 2019 ביחס לכיסוי ביטוח אובדן כושר עבודה הנרכש מתוך תגמולי עובד ומעסיק (ראה פירוט בעניין זה בסעיף 4.2.2 להלן). להערכת החברה, מגמה זו של קיטון במכירות ביטוחי המנהלים עלולה להמשיך גם בעתיד.

המידע הכלול לעיל, ביחס להערכות החברה בנוגע להסדרים רגולטוריים בתחום, הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, על נוסח ההסדרים הרגולטוריים הידוע במועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה, בדבר דרכי פעולה שבהן יבחרו הגופים הפועלים בשוק. הערכות אלה עשויות שלא להתממש והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, אם, בין היתר, ישתנו ההוראות או יעודכנו או ייושמו באופן אחר מזה החזוי או הקיים היום וכן בהתאם לדרכי הפעולה של הגופים הפועלים בשוק, ובכלל זה המבוטחים, הגופים המוסדיים, הסוכנים והמפיצים, אשר עשויות להיות שונות מאלו החזויות.

1.2.5 הסכם קיבוצי

ביום 16 במאי 2019, חתמו החברה ומגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ("מגדל מקפת") עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים במגדל על הסכם קיבוצי חדש לתקופה שבין יום 1 באפריל 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2021. הוראות ההסכם הקיבוצי החדש באות חלף הוראות ההסכם הקיבוצי מיום 17 בפברואר 2015 ("ההסכם הקיבוצי הקודם").

עיקרי השינויים של ההסכם הקיבוצי הינם, בין היתר, בנושאים הבאים: העלאת שכר מינימום לעובדים על פי וותק, תוספות שכר לעובדים הקבועים וכן לעובדים בתקופת ניסיון בתנאים מסוימים, הגדלת הפרשות הפנסיוניות לעובדים באופן מדורג ועדכון תנאי רווחה שונים.

כן כולל ההסכם הקיבוצי הוראות לעניין התייעלות בתקופת ההסכם הקיבוצי שבכוונת מגדל ביטוח לבצע בתקופת ההסכם, אשר במסגרתו יצומצם היקף העסקה במגדל ביטוח בכ-210 עובדים ביחידות השונות

אשר יבוצע בנוסף למה שנקבע בהסכם הקיבוצי משנת 2015 ולא מומש עד כה, בהתאם להליך היועצות שהוסדר בהסכם ("תכנית ההתייעלות"). תכנית ההתייעלות תכלול בשלב הראשון, תהליך פרישה מרצון בכפוף לאישור הנהלת החברה, ושלב שני של סיום העסקה בתנאים מיטיבים.

לפירוט נוסף אודות תנאי השכר והתנאים הנלווים העיקריים הכלולים במסגרת ההסכם הקיבוצי, וכן לאומדן העלויות בגין יישום ההסכם, ראה דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 16 במאי 2019 (אסמכתא: 2019-01-047224), וכן באור 10 לדוחות הכספיים.

1.2.6. עדכון מדיניות ניהול ההון של מגדל ביטוח

בהתאם למכתב הממונה שפורסם בחודש אוקטובר 2017, בחודש נובמבר 2018 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 ("יעד הון"). יעד ההון יעלה בהדרגה בכ-3% כל שנה, החל מ-100% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ועד לשיעור של 120% ב-31 בדצמבר 2024 (תום תקופת הפריסה).

ביום 30 במאי 2019 החליט דירקטוריון החברה על השלמת מדיניות ניהול ההון של החברה ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה וקבע כי בתקופת הפריסה, חלוקת רווחים תיבחן על בסיס עמידה בתנאי "מדרגות סף". מדרגות הסף לבחינת חלוקה יהיו בכל שלב, עמידה, על בסיס דיווח סולבנסי אחרון, לאחר החלוקה, ביעד ההון אשר נקבע לסוף השנה בה מבוצעת החלוקה.

מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביעד הון או מדרגות הסף שנקבעו כאמור בכל נקודת זמן, וכי מטרת השלמה זו הינה לקבוע כללי סף מינימליים לחלוקה בלבד ואין לראות בה משום אימוץ מדיניות דיבידנד לפיה רווח העולה על מדרגות הסף בהכרח יחולק, כולו או חלקו. אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון החברה להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות שונות, על שינוי ו/או עדכון מדיניות ניהול ההון ו/או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת, ככל שיוחלט על חלוקה כאמור, או להחליט שלא לחלק דיבידנד.

לפירוט, ראה באור 16. לדוחות הכספיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד

2.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

מיליוני ש"ח	1-3/2019	1-3/2018	שינוי ב-%	2018
תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך				
פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽¹⁾	4,893.8	4,585.0	7%	19,238.9
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(82.5)	39.5		557.4
רווח כולל לפני מס	85.7	2.0		282.9
תחום ביטוח בריאות				
פרמיות שהורווחו ברוטו	390.2	358.1	9%	1,486.8
רווח לתקופה לפני מס	81.0	1.2		62.6
רווח (הפסד) כולל לפני מס	102.8	(3.7)		28.6
תחום ביטוח כללי				
פרמיות שהורווחו ברוטו	587.6	600.4	(2%)	2,407.7
פרמיות ברוטו	880.8	926.6	(5%)	2,402.1
פרמיות בשייר	760.7	812.5	(6%)	1,945.1
רווח לתקופה לפני מס	21.0	3.8		135.8
רווח (הפסד) כולל לפני מס	107.9	(20.1)		(6.0)
סך תחומי הפעילות				
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים	5,871.6	5,543.6	6%	23,133.4
סה"כ פרמיות ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽²⁾	6,164.7	5,869.7	5%	23,127.8
סה"כ רווח לתקופה לפני מס	19.5	44.5		755.8
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	296.4	(21.8)		305.4
אחר⁽³⁾				
רווח לתקופה לפני מס	16.4	4.1		13.0
רווח (הפסד) כולל לפני מס	188.3	(29.8)		(206.2)
רווח לתקופה לפני מסים	36.0	48.6		768.8
רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים⁽⁴⁾	484.7	(51.6)		99.2
מסים על ההכנסה				
מסים על הכנסה - במונחי רווח לתקופה	2.3	12.5		220.8
מסים על הכנסה - במונחי רווח כולל	155.7	(21.8)		(8.3)
רווח לתקופה	33.7	36.1		548.0
רווח (הפסד) כולל לתקופה	329.0	(29.8)		107.5
תשואה להון (על בסיס רווח לתקופה)	0.6%	0.7%		10.0%
תשואה להון (על בסיס רווח כולל)	5.9%	(0.5%)		2.0%
תשואה להון במונחים שנתיים (על בסיס רווח כולל)⁽⁵⁾	23.5%	(2.2%)		2.0%

⁽¹⁾ תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. נתוני דמי הגמולים המיוחסים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל אשר מנוהלות על ידי הקבוצה אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים.

⁽²⁾ בביטוח כללי כולל נתוני פרמיות ברוטו ובביטוח חיים ובריאות כולל פרמיות שהורווחו ברוטו.

⁽³⁾ סעיף אחר כולל בעיקרו את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות וכן התאמות במסגרת איחוד הדוחות.

⁽⁴⁾ הרווח הכולל לתקופה כולל גם את תוצאות פעילות השקעה של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה (תיק הנוסטרו) שטרם מומשו.

⁽⁵⁾ התשואה להון ברבעון הראשון מחושבת במונחים שנתיים (מוכפלת פי 4).

2.2. תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת 2019 ("הרבעון המדווח")

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך כ-329 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל בסך של כ-30 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל ברבעון המדווח נבע בעיקרו מעלייה נכרת ברווחים מהשקעות, על רקע עליות באפיקי המניות ואגרות החוב. הרווח הכולל קוזז בחלקו בשל ירידה של עקום הריבית, שהביאה לגידול בהפרשות בביטוח חיים בסך של כ-530 מיליון ש"ח לפני מס (כ-349 מיליון ש"ח אחרי מס). בנוסף חל שיפור בתוצאות החיתומיות בתחומי ביטוח בריאות וביטוח כללי (לעניין זה, התוצאות החיתומיות מחושבות כרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות נטו לאחר זקיפת התשואה לעתודות הביטוחיות) (להלן "תוצאות חיתומיות").

ההפסד הכולל ברבעון המקביל אשתקד הושפע בעיקרו מירידה בתשואות שהושגו בשווקי ההון, בעיקר על רקע ירידות בשערי המניות, וכן מירידה של עקום הריבית שהביאה לגידול בהפרשות בביטוח חיים.

בביטוח חיים, ירדת עקום הריבית ברבעון המדווח הביאה, כאמור, לגידול בהפרשות בסך כ-530 מיליון ש"ח לפני מס, מזה: כ-208 מיליון ש"ח בגין העתודה המשלימה לגמלאות וכ-322 מיליון ש"ח בגין בחינת נאותות העתודות (LAT), לעומת גידול בהפרשות בסך של כ-48 מיליון ש"ח לפני מס ברבעון המקביל אשתקד. לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

בביטוח כללי, הירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ברבעון המדווח, הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-36 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-21 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד פוליסות מבטיחות תשואה בביטוח חיים חלה עלייה ניכרת לעומת הרבעון המקביל אשתקד בשל גידול בתשואות הריאליות שהושגו בהשקעות שאינן אגרות חוב מיעדות, וכן חלו עליות נכרות ברווחי ההשקעות הריאליים בתחומי ביטוח כללי וביטוח בריאות וכן גידול בהכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון¹.

ברבעון המדווח, החברה השיגה תשואה ריאלית חיובית בפוליסות המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, אשר הביאה לכיסוי הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים בשנת 2018 בסך של כ-155 מיליון ש"ח, ולרישום דמי ניהול משתנים בסך של כ-282 מיליון ש"ח לפני מס, וזאת לעומת רישום דמי ניהול בסך כ-20 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בביטוח חיים, חלה עלייה בהכנסות מדמי הניהול הקבועים בפוליסות המשתתפות ברווחים בעקבות גידול בהיקף הנכסים המנוהלים. הרווח מסיכון נותר ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

בענף הפנסיה, חלה עלייה ברווח הכולל בעיקר כתוצאה מעלייה ברווחי ההשקעות בתיק הנוסטרו.

בתחום ביטוח הבריאות, חל ברבעון המדווח שיפור ניכר בתוצאות החיתומיות בשל קיטון בתביעות בביטוחי הפרט וכן בשל שיפור בתוצאות ביטוחי הקולקטיבים.

בתחום הביטוח הכללי, חל שיפור בתוצאות החיתומיות (ללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) שהתרכז בעיקרו בענפי הרכוש וקוזז בחלקו בשל הרעה בענפי החבויות.

2.3. תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך**היקף הפעילות ברבעון המדווח****ביטוח חיים**

הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) הסתכמו בכ-1,999 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,926 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-4%. הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-592 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-484 ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-22%.

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-2.2%, לעומת כ-2.1% ברבעון המקביל אשתקד.

¹ הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות.

על פי נתוני משרד האוצר², נכון ליום 31 במרס 2019 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתתף ברווחים הסתכם בכ-334 מיליארד ש"ח, לעומת כ-303 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-10%) ולעומת כ-315 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-6%).

היקף התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה הסתכם בכ-107.0 מיליארד ש"ח, לעומת כ-98.5 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-9%) ולעומת כ-101.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-6%).

קרנות פנסיה

דמי הגמולים³ הסתכמו בכ-1,836 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,750 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-5%.

ברבעון המדווח, בענף הפנסיה חלה ירידה בהעברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים⁴ לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העברות הכספים לקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה ברבעון המדווח הסתכמו בכ-452 מיליון ש"ח (לעומת כ-639 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה לקרנות/קופות אחרות הסתכמו בכ-805 מיליון ש"ח ברבעון המדווח (לעומת כ-1,313 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד). העברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאמור, הסתכמו בכ-354 מיליון ש"ח ברבעון המדווח (לעומת כ-674 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד). היקפי העברות הכספים נטו ברבעון המקביל אשתקד, הושפעו באופן לא משמעותי מיישום הוראות חוזר בעניין איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות - הוראת שעה - יישום נוסף.

על פי נתוני משרד האוצר⁵ נכון ליום 31 במרס 2019, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה הסתכם בכ-358 מיליארד ש"ח, לעומת כ-311 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-15%) ולעומת כ-336 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-7%).

הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-71.3 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019, לעומת כ-64.2 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-11%) ולעומת כ-67.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-6%). העלייה לעומת 31 במרס 2018 הושפעה בעיקרה מגידול ברווחים מהשקעות וכן מעלייה בצבירה השוטפת נטו⁶.

קופות גמל

דמי הגמולים הסתכמו בכ-467 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-425 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-10%.

ברבעון המדווח נרשמו העברות כספים נטו לקבוצה בסך של כ-27 מיליון ש"ח לעומת העברות כספים נטו לגופים מוסדיים אחרים ברבעון המקביל אשתקד בסך של כ-177 מיליון ש"ח. העברות הכספים לקופות הגמל של הקבוצה הסתכמו בכ-296 מיליון ש"ח (לעומת כ-218 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקופות הגמל של הקבוצה לקופות אחרות הסתכמו בכ-269 מיליון ש"ח (לעומת כ-395 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

על פי נתוני משרד האוצר⁷ נכון ליום 31 במרס 2019, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-485 מיליארד ש"ח, לעומת כ-451 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-8%) ולעומת כ-461 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-5%). הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-17.5 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2019, לעומת כ-16.1 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018 (עלייה של כ-9%) ולעומת כ-16.5 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 (עלייה של כ-6%). העלייה לעומת 31 במרס 2018 ו-31 בדצמבר 2018 הושפעה בעיקרה מעלייה בהכנסות מהשקעות וכן מצבירה שוטפת חיובית נטו.

² מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

³ דמי הגמולים בפנסיה ובגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים לקרן/קופה.

⁴ העברות הכספים כוללות העברות בין פוליסות ביטוח החיים וקופות הגמל/קרנות הפנסיה של הקבוצה לקרנות הפנסיה/קופות הגמל של הקבוצה.

⁵ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁶ צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

⁷ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ביטוח חיים

הרווח הכולל ברבעון המדווח בביטוח חיים הסתכם בכ-71 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל של כ-6 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפירוט ראה סעיף 2.2 לעיל.

פנסיה

הרווח הכולל ברבעון המדווח בפנסיה הסתכם בכ-14 מיליון ש"ח לעומת כ-7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העלייה ברווח הכולל הושפעה בעיקרה מגידול ברווחי השקעות בתיק הנוסטרו וכן מעלייה קלה בדמי הניהול בשל עלייה בהיקף הנכסים המנוהלים וזאת על אף ירידה בדמי הניהול הממוצעים. העלייה האמורה קוזזה בחלקה בשל עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות.

קופות גמל

הרווח הכולל ברבעון המדווח בגמל הסתכם בכ-1.2 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-0.6 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.4 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים

תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (קרן י') (באחוזים):

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003			
רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2019	
(1.98)	0.13	5.30	(0.72)	0.66	5.05	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) ברוטו
(3.14)	(0.16)	4.99	(1.32)	0.43	4.37	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) נטו
(0.81)	(0.17)	4.99	0.46	0.35	4.75	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
(1.98)	(0.47)	4.68	(0.14)	0.13	4.07	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004					פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')					
רבעון ראשון 2018	רבעון שני 2018	רבעון שלישי 2018	רבעון רביעי 2018	רבעון ראשון 2019	רבעון ראשון 2018	רבעון שני 2018	רבעון שלישי 2018	רבעון רביעי 2018	רבעון ראשון 2019	
0.13	0.46	2.21	(4.67)	5.30	0.66	0.73	2.24	(4.23)	5.05	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) ברוטו
(0.16)	0.16	1.90	(4.95)	4.99	0.43	0.49	1.78	(3.93)	4.37	תשואה ריאליית חיובית (שלילית) נטו
(0.17)	1.66	2.41	(4.57)	4.99	0.35	1.93	2.46	(4.14)	4.75	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
(0.47)	1.36	2.11	(4.85)	4.68	0.13	1.69	2.00	(3.84)	4.07	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה:

רבעון ראשון 2018	רבעון שני 2018	רבעון שלישי 2018	רבעון רביעי 2018	רבעון ראשון 2019	2018	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	
(314)	1,393	2,016	(4,339)	4,365	(1,244)	(314)	4,365	רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
214	240	396	(49)	493	801	214	493	דמי ניהול

2.5. תחום ביטוח בריאות

היקף הפעילות ברבעון המדווח

הפרמיות שהורווחו ברוטו בביטוח בריאות הסתכמו בכ-390 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-358 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-9%.

העלייה בפרמיות ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובעת בעיקרה מגידול בפרמיות ביטוחי פרט, בשל השפעת המכירות החדשות בניכוי ביטולים. מגמת העלייה בפרמיות ניכרת בכל מוצרי הבריאות אותם הקבוצה משווקת. בנוסף, חלה עלייה בפרמיות מביטוחים קבוצתיים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך כ-103 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך כ-4 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח הכולל ברבעון המדווח נבע בעיקרו מעלייה ניכרת ברווחים הריאליים מהשקעות העומדות כנגד ההתחייבויות הביטוחיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בנוסף, חל שיפור ניכר בתוצאות החיתומיות בשל קיטון בתביעות בביטוחי הפרט, הן בביטוח סיעודי והן בביטוחי בריאות אחרים, וכן בשל שיפור בתוצאות ביטוחי הקולקטיבים.

2.6. תחום ביטוח כללי

היקף הפעילות ברבעון המדווח

הפרמיות ברוטו בביטוח כללי הסתכמו בכ-881 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-927 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-5%. הירידה בפרמיות ברבעון המדווח התרכזה בעיקרה בביטוחי הרכב ונבעה בעיקרה מקיטון בכמות הפוליסות וכן מקיטון בפרמיה הממוצעת בענף רכב רכוש.

מנגד, בביטוחי החבויות חלה עלייה בפרמיות אשר נבעה בעיקרה משינוי במועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך כ-108 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך כ-20 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מהפסד כולל ברבעון המקביל אשתקד לרווח כולל ברבעון המדווח נבע בעיקרו מעלייה ניכרת ברווחי ההשקעות הריאליים לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

מנגד, הירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ברבעון המדווח, הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-36 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-21 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות (ללא השפעת הפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) לפי ענפים:

בענף רכב חובה - התוצאות החיתומיות נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

בענף רכב רכוש - חל שיפור קל בתוצאות החיתומיות אשר הושפע מהתפתחות חיובית בניסיון התביעות לרבות בגין שנת נזק קודמת.

בענפי רכוש (ללא רכב) - חל שיפור בתוצאות החיתומיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר בשל נזקי חורף שאירעו ברבעון המקביל אשתקד.

בענפי החבויות - חלה הרעה בתוצאות החיתומיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בעיקר בשל התפתחות שלילית בניסיון התביעות בביטוח צד ג' וכן מהפסדים משנת החיתום השוטפת בענפים אלה.

להלן נתונים בדבר מדדי רווחיות חיתומית - Loss Ratio ("LR") ו-Combined Ratio ("CR") - בענפי הרכוש^{8,9}:

⁸ Loss Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח לבין הפרמיות שהורווחו. Combined Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות לבין הפרמיות שהורווחו.

⁹ הנתונים אינם כוללים הפחתה שיטתית של נכסים בלתי מוחשיים ניתנים לזיהוי שנוצרו ברכישת תיק אליהו 1959.

ענפי הרכוש (ללא רכב)			ענף רכב רכוש			
2018	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	2018	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	
39.2%	55.2%	31.9%	69.0%	73.6%	70.6%	Loss Ratio ברוטו
45.3%	55.4%	35.0%	69.2%	73.7%	70.7%	Loss Ratio שייך
66.8%	81.3%	59.8%	91.1%	91.7%	90.7%	Combined Ratio ברוטו
81.9%	89.2%	70.6%	91.4%	91.9%	90.9%	Combined Ratio שייך

2.7 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 31 במרס 2019 הסתכם בכ-110 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-5% לעומת 31 בדצמבר 2018 ושל כ-8% לעומת 31 במרס 2018. העלייה נבעה מהתשואות שהושגו על ידי הקבוצה בשוקי ההון וכן מגידול בצבירות נטו בתיק הנכסים המנוהלים.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 31 במרס 2019 הסתכמה בכ-930 מיליוני ש"ח, לעומת כ-736 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018 וכ-935 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 במרס 2018. יצוין כי הרבעונים הראשונים של שנים 2019 ו-2018 מושפעים בעיקרם מעונותיות בענפי הביטוח הכללי, ובכללם גם מעסקת ביטוח רכב לעובדי המדינה.

יתרת ההון ליום 31 במרס 2019 הסתכמה בכ-5,919 מיליוני ש"ח לעומת כ-5,589 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. הגידול נובע בעיקרו מרווח כולל בסך כ-329 מיליוני ש"ח ברבעון המדווח.

לפירוט בנוגע לתוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2), ראה סעיף 3.2 להלן, ובאור 6 ב. לדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושוי המזומנים הסתכמו בכ-14.6 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2019 לעומת כ-13.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018. העלייה נובעת בעיקרה מגידול בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו (המושפעת בעיקרה מעיתוי קנייה או מכירה של השקעות פיננסיות) בניכוי ירידה במזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון (פירעון של אג"ח א'), לפירוט ראה את דוח תזרים המזומנים לדוחות הכספיים של החברה.

2.8 מקורות מימון

במיליוני ש"ח	31.3.2019	31.3.2018	31.12.2018
התחייבויות פיננסיות	4,942	5,625	6,507
הלוואות לזמן ארוך (בעיקר הון רובד 2) ⁽¹⁾	4,600	4,725	5,116
אחרים ⁽²⁾	342	900	1,391

(1) הקיטון ביתרת ההלוואות לזמן ארוך לעומת 31 בדצמבר 2018 נובע בעיקרו מפדיון של אגרות חוב סדרה א'. לפירוט, ראה באור 7.ה לדוחות הכספיים.

(2) היתרה כוללת בעיקרה נגזרים. יתרת הנגזרים משקפת את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח ולמניות חו"ל. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2019 החברה מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי IFRS16 בקשר עם הסכמי חכירה אשר ההתחייבות בגינם כלולה בסעיף זה, לפירוט ראה באור 3.א לדוחות הכספיים.

3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1 סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹⁰.

¹⁰ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחיסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 נתוני המקרו של הכלכלה העולמית מצביעים על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה, כאשר הסיכונים העיקריים הנשקפים הינם האפשרות להחרפה ב"מלחמת הסחר" והחשש שבריטניה תפרוש מהאיחוד האירופי ללא הסדר. הבנק האירופאי המרכזי (ה-ECB) הותיר את הריבית ללא שינוי ועדכן את תחזיות הצמיחה והאינפלציה כלפי מטה, אך ציין שהסיכויים לגלישה למיתון נמוכים מאוד. בארה"ב חלה התמתנות בקצב האינפלציה והבנק המרכזי (ה-FED) הותיר את הריבית ללא שינוי. בשווקים המתעוררים ניכרת יציבות יחסית.

המשק הישראלי - ברבעון המדווח נמשכה הצמיחה של המשק. עליית התוצר ברבעון הראשון השנה משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית ובהשקעות בנכסים קבועים שהושפעו מעליה משמעותית ביבוא כלי הרכב ברבעון הראשון (כאשר המיסים על היבוא הינם חלק מהתמ"ג), כמו כן עלו יצוא הסחורות והשירותים וההוצאה לצריכה ציבורית. בנוסף, הייתה עלייה ביבוא סחורות ושירותים.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון של שנת 2019¹¹, ברבעון המדווח עלה התוצר המקומי הגולמי בכ-5.2% בחישוב שנתי, וללא מיסים נטו על יבוא כאמור לעיל התוצר עלה בכ-3.7% בחישוב שנתי, זאת לעומת עלייה של 3.9% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ועלייה של כ-3.3% בשנת 2018 כולה. בתוצר המקומי לנפש חלה עלייה של כ-3.3% ברבעון המדווח במונחים שנתיים, לאחר עלייה של כ-1.3% בשנת 2018 כולה.

שוק העבודה - במהלך הרבעון המדווח, שיעור האבטלה נותר ברמה נמוכה, שיעורי ההשתתפות בכח העבודה והתעסוקה נותרו ברמות גבוהות וכן נמשכה עליית השכר. שיעור האבטלה עמד על כ-4.1% במוצע לעומת כ-4.0% במוצע בשנת 2018. כמו כן בחודשים ינואר-פברואר 2019 חלה עלייה של כ-1.2% בשכר הריאלי הממוצע לעומת ממוצע שנת 2018.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

ברבעון הראשון של שנת 2019 חלו עליות שיעורים ניכרות במדדי המניות המובילים בעולם, וכן עליות בשערי אגרות החוב על רקע הצפי, שלעת עתה, ייעצר תהליך הצמצום המוניטרי הגלובלי. להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

שינוי במדדי שוק ההון	1-3-2019
אינפלציה (מדד ידוע)	(0.3%)
אינפלציה (מדד בגין)	0.5%
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	2.9%
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	3.8%
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	4.0%
מדד ת"א 35 (ריאלי)	4.6%
מדד ת"א 90 (ריאלי)	10.5%
מדד ת"א 125 (ריאלי)	6.6%
מדד MSCI (נומינלי)	11.6%
מדד NASDAQ 100 (נומינלי)	16.6%
מדד DOW JONES (נומינלי)	11.2%
שער הדולר (נומינלי)	(3.1%)

¹¹ לפי אומדן החשבונות הלאומיים לשנת 2018 שפורסם ביום 16 במאי 2019.

ריבית - הריבית המונית לחדש מרס 2019 עמדה על 0.25%, ללא שינוי לעומת חודש דצמבר 2018. הריבית הריאלית (בהתחשב בציפיות לאינפלציה) בסוף הרבעון המדווח הייתה שלילית בשיעור של כ-0.8% לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.9% בדצמבר 2018.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון המדווח חלו ירידות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והאג"ח הצמודות בכל הטווחים.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון המדווח חלו ירידות בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרניות הצמודות והשקליות, אשר הושפעו מהירידות בתשואות לפדיון באג"ח הממשלתיות וכן מירידה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים. לפרטים נוספים בדבר השפעת הריבית על העתודות בביטוח חיים וכן על העודף/גירעון בקרנות הפנסיה, ראה סעיף 1.2.1 לעיל.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח, חלו ירידות שיערים במדדי המניות בעולם. בארץ, מדד המחירים לצרכן בגין חודש אפריל 2019 עלה בכ-0.3%.

3.2 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II מחודש יוני 2017 ("חוזר הסולבנסי"), חברת ביטוח נדרשת לקיים משטר כושר פירעון כלכלי, במטרה להבטיח את כושר פירעונה כלפי מבטחיה. לאחר שקיבלה מגדל ביטוח אישור מהממונה שבוצעה ביקורת רואה חשבון לראשונה על יישום הוראות חוזר הסולבנסי, החל מחודש נובמבר 2018, משטר כושר הפירעון היחיד החל על מגדל ביטוח הינו האמור בחוזר הסולבנסי, חלף תקנות ההון.

בחוזר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II מחודש דצמבר 2017 נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך יכלול דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח הרבעוני העוקב למועד החישוב.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של מגדל ביטוח לפי משטר סולבנסי 2 (באלפי ש"ח):

ליום 31.12.2016	ליום 31.12.2017	
		מבוקר*
		בלתי מבוקר ובלתי סקור
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות		
11,062,807	11,986,350	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
11,931,350	12,667,214	הון נדרש לכושר פירעון
(868,543)	(680,864)	גירעון
93%	95%	יחס כושר פירעון
אירועים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של מגדל ביטוח		
	1,113,050	גיוס מכשיר הון רובד 2 **
	432,187	עודף ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות
	103%	יחס כושר פירעון (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות		
10,651,598	11,986,350	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
6,663,948	7,653,038	הון נדרש לכושר פירעון
3,987,650	4,333,312	עודף

* הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים.

** מכשיר הון רובד 2 שהונפק ביום 31 בדצמבר 2017 ושתמורתו התקבלה ביום 1 בינואר 2018.

סף הון (MCR) (באלפי ש"ח):

ליום 31.12.2016	ליום 31.12.2017	
		מבוקר*
		בלתי מבוקר ובלתי סקור
2,998,776	2,219,543	סף הון (MCR)
7,919,379	8,662,581	הון עצמי לעניין סף הון

* הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי/ תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים.

בחישובי יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, הובאו בחשבון מחקרים אקטוארים שהתגבשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2017, כפי שיושמו בדוחות הביניים לשנת 2018. אלמלא עדכון המחקרים כאמור, יחס כושר הפירעון של החברה היה גבוה יותר.

תוצאת החישוב אינה כוללת הנפקת מכשיר הון רובד 2 (אגרות חוב סדרה ז') בסך כ-705 מיליון ש"ח שבוצעה בדצמבר 2018, פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב סדרה א' וסדרה ב' בסך של כ-518 מיליון ש"ח וכ-331 מיליון ש"ח, בהתאמה והרחבה של אגרות חוב סדרה ו' בסך של כ-250 מיליון ש"ח כמפורט בבאור 7 לדוחות הכספיים. כמו כן, החישוב אינו כולל את השפעת פעילות החברה ותוצאותיה בשנת 2018 וברבעון המדווח, על תמהיל

ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות והשפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

לפרוט נוסף ראה באור 6.6 לדוחות הכספיים וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2017 שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

4. שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. חלק מההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2019 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2018. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי ועד למועד פרסום דוח זה.

4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים באופן כללי והוראות כלליות

טיוטות הסדרים

4.1.1 טיוטת חוזר בנושא עדכון החוזר המאוחד לעניין דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בחודש אפריל 2019 פורסמה טיוטת חוזר בנושא עדכון החוזר המאוחד לעניין דוח יחס כושר פירעון כלכלי. מטרת טיוטת החוזר הינה לעדכן את מבנה הגילוי הנדרש בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, במטרה להוסיף נדבך של גילוי איכותי ולהרחיב את הגילוי הכמותי.

4.2 הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

הסדרים בתוקף

4.2.1 תעריפי ביטוח ריסק

בהמשך לאמור בסעיף 6.3.6 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2018, במהלך חודש פברואר 2019 קיבלה החברה אישור תעריפי ריסק מוות לפרט בפרמיה משתנה. אישור התעריף כאמור לעיל, הותנה בהחזר עמלה בגין ביטולים במשך תקופה של 6 שנים לפחות. יצוין כי לכך יש השפעה מסוימת על הקטנת מכירות הריסק והחברה נערכת להתמודד עם סוגיה זו באמצעות מבצעי מכירות ובניית מודלים אלטרנטיביים של תגמול. נכון למועד הדוח ומאז אמצע חודש פברואר 2018, החברה איננה משווקת ריסק מוות אשר נכלל במסגרת פוליסת ביטוח הכוללת חסכון. זאת, לאחר שתעריף שהחברה הגישה לאישור לא אושר על ידי הממונה וקיומם של פערים בין עמדת החברה לעמדת הממונה ביחס לכך. נכון למועד הדוח, לא ידוע אם יחול שינוי במצב הדברים ויגובש תעריף מוסכם על החברה שיאושר על ידי הממונה.

4.2.2 שיווק תכניות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה

בהמשך לאמור בסעיף 6.3.5 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2018, החל מחודש אפריל 2019, חל שינוי בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה הנרכשת על חשבון מרכיב תגמולי עובד ומעסיק (ולא מתקציב המעסיק). זאת בעקבות ההוראה בתנאי הפוליסה לחשב את הכיסוי בגין אובדן כושר עבודה כשיעור קבוע מהשכר למשך כל תקופת הביטוח, על פי חישוב מצטבר במגבלת ה-35%. לאור האמור, ייתכנו מצבים בהם המבוטח לא יוכל לרכוש את שיעור הכיסוי המבוקש על ידו במועד הצטרפות, אלא שיעור נמוך יותר אשר יקובע למשך כל תקופת הביטוח בכפוף להנחות היסוד אשר על פיהן חושב.

כמו כן, נקבע כי במקרים בהם נרכש הכיסוי לאובדן כושר עבודה אגב חיסכון פנסיוני, דהיינו על חשבון תקציב המעסיק בנוסף לתגמולים, לא ניתן יהיה לרכוש כיסוי מפני אובדן כושר עבודה כאמור, במידה והעלות המצטברת של סך כל הכיסויים הביטוחיים של המבוטח בקופת הגמל, לרבות כיסוי ביטוחי הנרכש בנפרד על ידי המעסיק ועל חשבון ההפקדות למרכיב החיסכון, חורגת ממגבלה של 35% מסך כל ההפקדות למרכיב התגמולים, עד לאותו מועד ("מגבלת ה-35%"). מגבלת ה-35% בשיטה זו, אשר תחולתה נקבעה בחוזר המקורי ליום 1 באפריל 2019, נדחתה ליום 1 בנובמבר 2019 על פי חוזר מתקן שפורסם בחודש אפריל 2019. לאור האמור, ייתכנו מצבים בהם שיעור הכיסוי הנרכש על ידי המבוטח יפחת במהלך תקופת הביטוח, ככל שיוגבל על ידי מסגרת התקציב של המעסיק כמפורט לעיל.

החברה מעריכה כי כתוצאה מיישום הוראות החוזר, יקטן היקף הכיסוי הנרכש והיקף הרכישות של ביטוח אובדן כושר עבודה במסגרת ביטוח המנהלים. יחד עם זאת, החברה מעריכה כי בעקבות הקטנת היקף הכיסויים הביטוחיים במסגרת ביטוח המנהלים, יתכן גידול ברכישת כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסות פרטיות, שיפצה חלקית על הקיטון האמור לעיל.

כמו כן, לשינויים האמורים, יכולה להיות השפעה על רכישת ביטוח מנהלים שהכיסוי נלווה אליו. לעניין זה ראה סעיף 1.2.4 לעיל בדבר קיטון במכירות ביטוח מנהלים אשר מיוחס, לפחות בחלקו, לשינוי שחל ביחס ליישום של רכישת הכיסויים במסגרת מגבלת 35% במשך תקופת הביטוח בפוליסות חסכון פנסיוני בהן השינוי בתוקף.

המידע הכלול לעיל, ביחס להערכות החברה בנוגע להסדרים רגולטוריים בתחום, הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, על נוסח ההסדרים הרגולטוריים הידוע במועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה, בדבר דרכי פעולה שבהן יבחרו הגופים הפועלים בשוק. הערכות אלה עשויות שלא להתממש והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, אם, בין היתר, ישתנו ההוראות או יעודכנו או ייושמו באופן אחר מזה החזוי או הקיים היום וכן בהתאם לדרכי הפעולה של הגופים הפועלים בשוק, ובכלל זה המבוטחים, הגופים המוסדיים, הסוכנים והמפיצים, אשר עשויות להיות שונות מאלו החזויות.

4.3 הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי

טיוטות הסדרים

4.3.1 טיוטת תיקון שניה של הוראות החוזר המאוחד בקשר עם ענף רכב רכוש

בחודש מאי 2019, פורסמה טיוטת תיקון הוראות החוזר המאוחד בקשר עם ענף רכב רכוש. מטרת הטיוטה הינה לשפר את מצבו של הצרכן (מבוטח וצד ג') ולאפשר את שכלול שוק ביטוח הרכב ופתיחת התחרות, תוך הגברת טיב התיקון ואיכות השירות הניתנים למבוטחים על ידי חברות הביטוח, השמאים והמוסכים.

בהתאם, מוצע במסגרת הטיוטה, בין היתר: (1) לבטל את רשימות שמאי החוץ ולהורות לכל חברת ביטוח לעשות שימוש במאגר שמאים, אשר יחליף את רשימות השמאים הקיימות היום בכל חברת ביטוח, כך שכלל, למאגר השמאים יוכל להצטרף כל שמאי המבקש להתקשר בהסכם עם חברת הביטוח והתחייב בכתב לקיים את הוראות הדין; (2) מוצע להסדיר את אופן בחירת השמאי כך שלמבוטח תעמוד הזכות לבחור שמאי באופן עצמאי מבין שלושה שמאים שישלפו באופן אקראי ממאגר השמאים או לבחור שמאי פרטי; (3) חברת הביטוח תאפשר לכל מוסך שיתחייב לעמוד בעקרונות שיקבלו ביטוי בהסכם התקשרות עמה ואשר מטרתם הינה בין היתר להבטיח את איכותו של המוסך, לשמש כמוסך מוסכם ולהעניק שירות למבוטחיה או לניזוק שהוא צד שלישי התובע את חברת הביטוח; (4) חברת הביטוח תערוך סקרי שביעות רצון מהמוסכים עימם התקשרה ותפרסם לפחות אחת לחודש את דירוג שביעות הרצון האמור; (5) חברת הביטוח, תציע תכנית ביטוח בה רשאי המבוטח לבחור כל מוסך וזאת ללא השפעה על גובה ההשתתפות העצמית שישלם המבוטח, (6) חברת ביטוח תציג למבוטח לפני כריתת חוזה הביטוח את המשמעויות הנגזרות מתיקון רכב באמצעות מוסך מוסכם או מוסך אחר, לרבות גובה ההשתתפות העצמית שהוא עתיד לשלם, במסמך הכולל את דמי ההשתתפות העצמית שיידרש המבוטח לשלם, השינוי הצפוי בדמי הביטוח בשלוש השנים העוקבות למועד הגשת התביעה וכן את השינוי הצפוי בגובה ההשתתפות העצמית בעת תביעה עתידית; (7) חברת ביטוח המשווקת תכנית ביטוח לביטוח רכב רכוש בעלת כיסוי מצומצם תמורת הנחה מתאימה למבוטח, תציג למבוטח את ההבדלים בין תכנית זו לתכנית המשווקת על ידה ובה בוטחו מספר המבוטחים הגדול ביותר בשנה הקלנדרית הקודמת (ובין היתר לגובה הפרמיה ולגובה ההשתתפות העצמית) ועוד.

נכון למועד דוח זה, החברה לומדת את הוראות טיוטת החוזר, ואין ביכולתה לצפות את השלכות הוראות הטיוטה ככל שזו תתגבש לכדי חוזר מחייב.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1. אישור תנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות

ביום 3 באפריל 2019 אישרה האסיפה הכללית של החברה את תנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות, מר דורון ספיר, החל מיום מינויו כמנכ"ל החברה וכמנכ"ל מגדל אחזקות. לפרטים נוספים, ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 3 באפריל 2019 (אסמכתא: 2019-01-032443) ומיום 26 בפברואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-016900) וכן באור 4.ט.38 לדוחות הכספיים של שנת 2018.

5.2. שינויים בהרכב הדירקטוריון בקבוצה ובמצבת נושאי משרה בכירה בחברה ובמגדל ביטוח

5.2.1. יו"ר דירקטוריון החברה

ביום 1 במרס 2019 סיים פרופ' עודד שריג את כהונתו והחל ממועד זה, החל מר ניר גלעד את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, לאחר הודעת הממונה כי אינו מתנגד לאישור המינוי ולאחר אישור דירקטוריון החברה ודירקטוריון מגדל אחזקות למינוי האמור. לפירוט ראה דוחות מידיים של מגדל אחזקות מיום 11 בפברואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-012076) ומיום 6 בפברואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-010720).

5.2.2. דירקטוריון החברה

(א) ביום 20 בינואר 2019 החל מר אריה מינטקביץ' את כהונתו כדירקטור בחברה. לפרטים נוספים, ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 21 בינואר 2019 (אסמכתא: 2019-01-008196).

(ב) ביום 12 במרס 2019 הודיע מר אברהם ביגר לחברה על התפטרותו מתפקידו כדח"צ בחברה ובמגדל אחזקות, בתוקף מיום זה, וזאת בהתאם להתחייבותו לפז חברת נפט בע"מ ("פז"), כי יתפטר מתפקידו כדח"צ בחברות קבוצת מגדל עם מינויו כדירקטור בפז בהתאם להוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות תשע"ד-2013. לפירוט ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 12 במרס 2019 (אסמכתא 2019-01-021061).

(ג) ביום 24 במרס 2019 אישרו דירקטוריון החברה ודירקטוריון מגדל אחזקות את מינויו של מר מישאל וקנין לדירקטור חיצוני בחברה, זאת בכפוף לאי התנגדות הממונה. ביום 24 במרס 2019 התקבל אישור הממונה למינוי ובמועד זה נכנסה כהונתו של מר מישאל וקנין לתוקף. לפירוט ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 24 במרס 2019 (אסמכתא: 2019-01-025636).

5.2.3. מנכ"ל החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות

ביום 6 מאי 2019 הודיע מר דורון ספיר, מנכ"ל החברה ומנכ"ל מגדל אחזקות, על רצונו לסיים את כל תפקידיו בקבוצה בעתיד הקרוב. סיום התפקיד יעשה בהסכמה עם יו"ר דירקטוריון החברה. לבקשת החברה המועד המדויק בו יסיים מר דורון ספיר את תפקידיו בקבוצה ייקבע בהמשך, תוך מתן תקופת הערכות לקבוצה.

בעקבות הודעת המנכ"ל, החליטו דירקטוריון מגדל אחזקות ודירקטוריון החברה להסמיך את מר ניר גלעד, יו"ר דירקטוריון החברה, לנהל את הליך איתור המנכ"ל. לפרטים נוספים, ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 7 במאי 2019 (אסמכתא: 2019-01-043972).

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בקורות ונהלים לגבי הגילוי - הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי - במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 במרס 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

7. אירועים לאחר תקופת הדיווח

בדבר אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח, ראה באור 10 לדוחות הכספיים. בדבר התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1 לעיל.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

דורון ספיר

מנכ"ל

ניר גלעד

יו"ר הדירקטוריון

30 במאי 2019

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, דורון ספיר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.19 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30.05.2019

דורון ספיר, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, יוסי בן ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

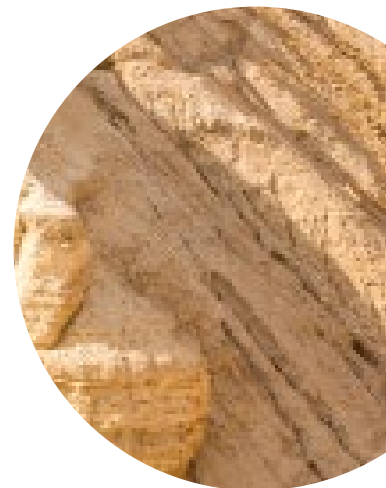
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30.05.2019

יוסי בן ברוך, מנהל החטיבה הפיננסית

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס 2019

בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5 תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
6 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
7 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
9 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
 באורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
12 כללי
12 באור 1 -
12 בסיס עריכת הדוחות הכספיים
12 באור 2 -
14 עיקרי המדיניות החשבונאית
14 באור 3 -
15 עונתיות
15 באור 4 -
16 מגזרי פעילות
16 באור 5 -
30 ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה
30 באור 6 -
32 מכשירים פיננסיים
32 באור 7 -
43 התחייבויות תלויות
43 באור 8 -
69 אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
69 באור 9 -
71 אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח
71 באור 10 -
72 דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
72
73 נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה
73
78 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
78
82 מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ
82

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס 2019 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ-143,301 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2019 וחלקה של הקבוצה בהפסדים הינו כ-21 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל אביב,
 30 במאי 2019

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס 2018	ליום 31 במרס 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
804,497	819,907	804,345	נכסים בלתי מוחשיים
2,106	3,088	2,417	נכסי מסים נדחים
2,022,770	2,015,212	2,053,603	הוצאות רכישה נדחות
594,487	611,710	711,237	רכוש קבוע
151,097	349,243	149,301	השקעות בחברות כלולות
6,230,525	6,071,673	6,259,603	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
691,846	675,303	691,178	נדל"ן להשקעה - אחר
999,443	1,050,449	992,373	נכסי ביטוח משנה
251,494	143,938	173,868	נכסי מסים שוטפים
1,794,587	1,512,045	784,209	חייבים ויתרות חובה
735,878	934,754	930,330	פרמיות לגביה
86,245,691	88,278,797	91,393,843	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
11,345,221	11,788,512	10,908,667	השקעות פיננסיות אחרות:
24,661,318	23,806,703	25,152,134	נכסי חוב סחירים
883,652	1,073,703	865,837	נכסי חוב שאינם סחירים
2,762,813	2,625,424	2,347,410	מניות
			אחרות
39,653,004	39,294,342	39,274,048	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
10,564,992	5,829,628	11,649,479	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,653,438	2,352,852	2,955,540	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
206,065	-	206,065	נכסים המוחזקים למכירה
153,601,920	149,942,941	159,031,439	סך הכל נכסים
104,799,754	101,738,006	110,097,900	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס 2018	ליום 31 במרס 2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון והתחייבויות

הון

512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
117,353	496,660	412,709	קרנות הון
4,949,523	4,433,954	4,982,448	עודפים
5,579,221	5,442,959	5,907,502	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
10,242	9,263	10,993	זכויות שאינן מקנות שליטה
5,589,463	5,452,222	5,918,495	סך הכל הון

התחייבויות

35,661,315	35,547,372	36,447,539	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
103,407,760	100,590,142	109,069,561	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
188,291	429,219 ^(*)	337,835	התחייבויות בגין מסים נדחים
326,331	334,965	339,478	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
77,121	78,191 ^(*)	20,433	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,844,399	1,886,313	1,956,341	זכאים ויתרות זכות
6,507,240	5,624,517	4,941,757	התחייבויות פיננסיות
148,012,457	144,490,719	153,112,944	סך הכל התחייבויות
153,601,920	149,942,941	159,031,439	סך הכל הון והתחייבויות

^(*) סווג מחדש. לפרטים נוספים ראה באור 2.ד.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

30 במאי 2019

יוסי בן ברוך ראש חטיבת פיננסים	דורון ספיר מנכ"ל	ניר גלעד יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
-----------------------------------	---------------------	------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2018	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
13,382,300	3,253,666	3,423,507	פרמיות שהורווחו ברוטו
734,310	179,868	187,775	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,647,990	3,073,798	3,235,732	פרמיות שהורווחו בשייר
1,346,302	230,230	5,384,794	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,260,035	328,483	608,378	הכנסות מדמי ניהול
362,185	87,773	93,173	הכנסות מעמלות
43,106	9,026	10,965	הכנסות אחרות
15,659,618	3,729,310	9,333,042	סך הכל הכנסות
12,339,759	3,080,049	8,617,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
329,431	97,285	70,596	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,010,328	2,982,764	8,546,711	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,772,956	423,427	464,280	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
915,372	238,165	242,185	הוצאות הנהלה וכלליות
41,903	4,497	4,174	הוצאות אחרות
174,272	38,138	39,909	הוצאות מימון
14,914,831	3,686,991	9,297,259	סך הכל הוצאות
24,052	6,296	163	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
768,839	48,615	35,946	רווח לפני מסים על הכנסה
220,791	12,466	2,270	מסים על ההכנסה
548,048	36,149	33,676	רווח לתקופה
546,266	35,364	32,925	מיוחס ל:
1,782	785	751	בעלי המניות של החברה
548,048	36,149	33,676	זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח לתקופה
2.93	0.19	0.18	רווח בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.29	0.02	0.02	רווח בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
548,048	36,149	33,676	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(405,913)	(2,656)	485,794	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר
(349,836)	(105,903)	(43,227)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
77,738	8,145	6,837	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
1,493	247	(617)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
231,802	34,331	(153,642)	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(509)	(82)	211	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
(445,225)	(65,918)	295,356	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
6,841	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכניות הטבה מוגדרת
(2,192)	-	-	השפעת המס
4,649	-	-	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(440,576)	(65,918)	295,356	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
107,472	(29,769)	329,032	רווח (הפסד) כולל לתקופה
			מיוחס ל:
105,708	(30,554)	328,281	בעלי המניות של החברה
1,764	785	751	זכויות שאינן מקנות שליטה
107,472	(29,769)	329,032	רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה							הון מניות ופרמיה	
		קרנות הון					עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה		
		סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				
אלפי ש"ח										
5,589,463	10,242	5,579,221	4,949,523	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
33,676	751	32,925	32,925	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
295,356	-	295,356	-	-	(406)	295,762	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
329,032	751	328,281	32,925	-	(406)	295,762	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
<u>5,918,495</u>	<u>10,993</u>	<u>5,907,502</u>	<u>4,982,448</u>	<u>3,352</u>	<u>(579)</u>	<u>335,498</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה							הון מניות ופרמיה	
		קרנות הון					עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה		
		סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				
אלפי ש"ח										
5,481,991	8,478	5,473,513	4,398,590	3,352	(1,157)	485,945	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2018 (מבוקר)
36,149	785	35,364	35,364	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(65,918)	-	(65,918)	-	-	165	(66,083)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(29,769)	785	(30,554)	35,364	-	165	(66,083)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
<u>5,452,222</u>	<u>9,263</u>	<u>5,442,959</u>	<u>4,433,954</u>	<u>3,352</u>	<u>(992)</u>	<u>419,862</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

הבאורים המוצגים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה								הון מניות ופרמיה		
		קרנות הון						עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה			הון מניות
		סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	אלפי ש"ח					
5,481,991	8,478	5,473,513	4,398,590	3,352	(1,157)	485,945	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2018 (מבוקר)		
548,048	1,782	546,266	546,266	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה		
(440,576)	(18)	(440,558)	4,667	-	984	(446,209)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס		
107,472	1,764	105,708	550,933	-	984	(446,209)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל		
<u>5,589,463</u>	<u>10,242</u>	<u>5,579,221</u>	<u>4,949,523</u>	<u>3,352</u>	<u>(173)</u>	<u>39,736</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח	
	2018	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
943,267	(3,679,799)	2,080,997	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
-	-	(599)		השקעה בחברות כלולות
750	190	188		תמורה ממימוש השקעה בחברה כלולה בניכוי עלויות עסקה
(20,253)	(5,737)	(10,947)		השקעה ברכוש קבוע
(131,055)	(37,507)	(37,682)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
10,467	4,789	-		פירעון הלוואות שניתנו לחברות כלולות
5,439	162	4,929		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
1,485	508	431		תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
84	22	8		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(133,083)	(37,573)	(43,672)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
1,833,822	1,120,617	-		תמורה מהנפקת אגרות חוב
(20,510)	(12,419)	-		בניכוי הוצאות הנפקה
-	-	(7,609)		פירעון קרן התחייבויות בגין חכירה
(331,475)	-	(517,860)		פדיון אגרות חוב
1,481,837	1,108,198	(525,469)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
164,039	29,284	(125,267)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
2,456,060	(2,579,890)	1,386,589		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
10,762,370	10,762,370	13,218,430	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
13,218,430	8,182,480	14,605,019	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה ⁽¹⁾
2018	2018	2019	אלפי ש"ח	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	רווח לתקופה
548,048	36,149	33,676		פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
(24,052)	(6,296)	(163)		חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
1,013,370	197,350	(4,826,032)		הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(329,425)	(85,715)	1,692		הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות
(1,414,480)	(253,873)	(230,041)		נכסי חוב סחירים
(150,649)	(22,916)	(12,109)		נכסי חוב שאינם סחירים
172,838	42,007	(169,129)		מניות
17,191	(930)	2,215		השקעות אחרות
(1,213)	(1,298)	-		הוצאות (הכנסות) מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
(101)	(149)	83		הפסד (רווח) ממימוש
(90,872)	3,801	(19,827)		נכסים בלתי מוחשיים
(9,471)	1,952	-		רכוש קבוע
51,443	12,696	20,410		שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
133,469	34,304	33,407		שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
22,736	-	-		פחת והפחתות
3,514,151	696,533	5,661,801		רכוש קבוע
717,115	603,172	786,224		נכסים בלתי מוחשיים
36,247	(14,759)	7,070		ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
(59,368)	(51,810)	(30,833)		שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
220,791	12,466	2,270		שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
				שינוי בנכסי ביטוח משנה
				שינוי בהוצאות רכישה נדחות
				מסים על הכנסה
				שינויים בסעיפים מאזניים אחרים
(163,463)	(96,884)	(9,251)		השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(3,813,984)	(3,170,100)	(1,944,512)		רכישת נדל"ן להשקעה
				רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(38,755)	(34,748)	(1,031)		השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר
(2,166,877)	(1,142,236)	955,611		רכישת נדל"ן להשקעה
				מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
29,429	(169,447)	(194,452)		פרמיות לגביה
(1,194,961)	(910,724)	1,009,106		חייבים ויתרות חובה
(85,420)	(109,963)	188,894		זכאים ויתרות זכות
10,077	11,870	13,147		התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
-	-	(2,988)		נכסים המוחזקים למכירה
(3,604,234)	(4,455,697)	1,241,562		סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת
(151,684)	(66,769)	(66,971)		מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור
2,879,414	498,955	589,701		ריבית ששולמה
(384,010)	(21,965)	14,470		ריבית שהתקבלה
1,655,733	329,528	268,559		מסים שהתקבלו (ששולמו), נטו
943,267	(3,679,799)	2,080,997		דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
				מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

⁽¹⁾ תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2018	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

8,497,605	8,497,605	10,564,992
2,264,765	2,264,765	2,653,438
<u>10,762,370</u>	<u>10,762,370</u>	<u>13,218,430</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

10,564,992	5,829,628	11,649,479
2,653,438	2,352,852	2,955,540
<u>13,218,430</u>	<u>8,182,480</u>	<u>14,605,019</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים

29,400	10,626	11,661
987	1,759	-

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן להשקעה כנגד זכאים
תמורה ממכירת חברות מוחזקות ותיקי ביטוח שטרם התקבלו

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2019 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "מגדל אחזקות"). מגדל אחזקות נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - "אליהו הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959"), המחזיקה כ-68% מהון המניות של החברה. כפי שנמסר לחברה על ידי "אליהו 1959":

- בחודש ספטמבר 2017 ביצעה אליהו הנפקות הנפקה פרטית של אגרות חוב לטווח ארוך למשקיעים מסווגים אשר נרשמו למסחר בבורסה במסגרת רצף המוסדיים.
- במסגרת ההנפקה, אליהו הנפקות הנפיקה, ללא תמורה לרוכשי אגרות החוב, אופציות לרכישת 159,900 אלפי מניות החברה מידי אליהו הנפקות, בשלוש סדרות שוות בכמותן, אשר יהיו ניתנות למימוש במשך שנתיים, שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה ממועד העברת המניות לאליהו הנפקות.
- בחודש יוני 2017 מכרה "אליהו 1959" כ-0.73% מאחזקותיה בחברה בעסקה מחוץ לבורסה.
- מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה הסופי בחברה וב"אליהו 1959", בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ, שבשליטתו.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכה של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) התשמ"א-1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברת ביטוח.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. לעניין עדכון ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב הפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, ראה באור 9.א.

ג. חכירות

כמפורט בבאור 3.א. בדבר יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 - חכירות (להלן "התקן"), הקבוצה בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע חלקי (ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה).

המדיניות החשבונאית שמיישמת הקבוצה כמחיר אינה שונה כתוצאה מיישום התקן.

- המדיניות החשבונאית שמיישמת הקבוצה כחוכר עד ליום 31 בדצמבר 2018, הינה כדלקמן:

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות ההסכמים והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן שנקבעו ב-17 IAS:

1. חכירה מימונית

בחכירה מימונית, הועברו לקבוצה באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס החכור. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים ומוכרת התחייבות בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימליים העתידיים. לאחר ההכרה לראשונה מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה. תשלומי החכירה מוקצים בין הוצאות המימון ופירעון של ההתחייבות בגין החכירה לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

2. חכירה תפעולית

הסכמי חכירה, בהם לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. זאת, פרט לחכירות תפעוליות של נכסי נדל"ן אשר הקבוצה בחרה לסווג כנדל"ן להשקעה. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח והפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

- המדיניות החשבונאית שמיישמת הקבוצה כחוכר החל מיום 1 בינואר 2019, הינה כדלקמן:

הקבוצה מטפלת בחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

עבור העסקאות בהן הקבוצה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים, בהן בחרה הקבוצה להכיר עבור חלק מקבוצות הנכסים בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה הקבוצה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

בעסקאות בהן זכאי העובד לרכב מהקבוצה כחלק מתנאי העסקתו, מטפלת הקבוצה בעסקאות אלה כהטבות עובד בהתאם להוראות 19 IAS ולא כעסקת חכירת משנה.

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית התוספתי של הקבוצה. לאחר מועד התחילה מודדת הקבוצה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו. נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם. כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת הקבוצה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות 36 IAS.

1. תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת הקבוצה בשיעור המדד הידוע במועד זה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף).

ג. חכירות (המשך)2. אופציות להארכה וביטול של תקופת חכירה

תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה להארכה תמומש וגם תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה לביטול לא תמומש.

במקרה בו חל שינוי בצפי למימוש אופציית הארכה או לאי מימוש אופציית ביטול, מודדת הקבוצה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין החכירה בהתאם לתקופת החכירה המעודכנת, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום השינוי בצפי, כאשר סך השינוי נזקף ליתרת נכס זכות השימוש עד לאיפוסו ומעבר לכך לרווח או הפסד.

3. תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת הקבוצה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה הקבוצה ברווח או בהפסד הנובע מהגרעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת הקבוצה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

ד. שינוי סיווג

1. בוצע סיווג מחדש בגין התחייבויות למס בגין דיבידנדים שמקורם ברווחי שערך בחברה כלולה. בהתאם לכך הוגדלו סכומי התחייבויות בגין מסים שוטפים כנגד התחייבויות בגין מסים נדחים.

2. בוצעו סיווגים בתוך מרכיבי באור 7.

לסיווגים המפורטים לעיל לא הייתה השפעה על ההון, על הרווח והפסד ועל הרווח הכולל.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט המפורט להלן.

א. יישום לראשונה של תקנים חדשיםיישום לראשונה של IFRS 16 - חכירות

בחודש ינואר 2016 פורסם על ידי ה-IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 16 - חכירות (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 17 (להלן - "התקן הישן"), את פרשנות מספר 4 של הועדה לפרשנויות ואת פרשנות מספר 15 של הועדה המתמדת לפרשנויות. בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחובה, או חלק מחובה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. כמתאפשר על פי התקן בחרה הקבוצה לאמץ את התקן לפי גישת יישום למפרע חלקי כאשר, יתרת נכסי זכות השימוש הינם בגובה יתרת ההתחייבות בגין חכירה.

בהתאם לגישה זו לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, מחושבת תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של הקבוצה הקיים במועד יישום התקן לראשונה.

לפירוט בדבר המדיניות החשבונאית המיושמת החל ממועד האימוץ לראשונה של התקן, ראה באור 2.ג. לעיל.

עיקר ההשפעה של יישום התקן לראשונה הינה בהתייחס לחוזי חכירה קיימים בהן הקבוצה מהווה חוכר. על פי התקן, כאמור בבאור 2.ב. לעיל, למעט חריגים, מכירה הקבוצה בגין כל חובה חכירה בה היא מהווה חוכר ביתרת התחייבות כנגד יתרת נכס זכות שימוש וזאת בשונה מהמדיניות שיושמה תחת הוראות התקן הישן לפיו בחוזי חכירה בהן לא הועברו באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החוכר, הוכרו תשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. יישום לראשונה של תקנים חדשים (המשך)

כתוצאה מיישום התקן, גדלו יתרות הנכסים וההתחייבויות במאזן ליום 1 בינואר 2019 בכ-127 מיליון ש"ח. ההשפעה על דוח רווח והפסד אינה מהותית.

להלן נתונים המתייחסים ליישום לראשונה של התקן ליום 1 בינואר 2019 בגין חוזי חכירה אשר בתוקף במועד היישום לראשונה:

1. הקבוצה העריכה את שיעורי הריבית הנומינלית המתאים להיוון חוזי החכירה בהתאם לסיכון המימוני של הקבוצה, בהתאם למח"מ חוזי החכירה. שיעור הריבית התוספתי הממוצע המשוקלל ששימש להיוון תשלומי החכירה העתידיים בחישוב יתרת ההתחייבות בגין חכירה במועד היישום לראשונה של התקן הינו בין 1.17% לבין 3.5%.

2. הקלות אשר יושמו בעת יישום לראשונה של התקן:

(א) הקבוצה בחרה להשתמש בשיעור היוון יחיד עבור חוזי חכירה הכוללים מאפיינים דומים.
(ב) בחלק מקבוצות נכס הבסיס, הקבוצה בחרה שלא להכיר ביתרת התחייבות בגין חכירה ויתרת נכס זכות שימוש בגין חכירות אשר למועד היישום לראשונה תקופת החכירה הינה קצרה מ-12 חודשים. חכירות אלו מטופלות כחכירות לטווח קצר.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
	%	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

		0.5	31 במרס 2019
(3.1)	(0.3)	(0.1)	31 במרס 2018
1.4	(0.3)	0.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
8.1	1.2		

באור 4 - עונתיות

א. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפיים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שישומו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה בהתאם לתקנות ההון.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019						
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים			
בלתי מבוקר אלפי ש"ח						
3,423,507	-	-	-	587,580	390,166	2,445,761
187,775	-	-	-	110,429	26,549	50,797
3,235,732	-	-	-	477,151	363,617	2,394,964
5,384,794	(6,959)	50,378	61	46,939	121,754	5,172,621
608,378	-	-	-	-	-	608,378
93,173	(37,628) ^c	-	87,383	20,077	5,103	18,238
10,965	(841)	1,685	8,638	180	-	1,303
9,333,042	(45,428)	52,063	96,082	544,347	490,474	8,195,504
8,617,307	-	-	-	444,813	279,163	7,893,331
70,596	-	-	-	42,113	16,385	12,098
8,546,711	-	-	-	402,700	262,778	7,881,233
464,280	(37,995)	-	38,062	103,832	125,432	234,949
242,185	(3,224)	11,648	40,393	14,590	21,160	157,618
4,174	-	56	1,267	1,844	-	1,007
39,909	(4,914)	41,241	682	(303)	99	3,104
9,297,259	(46,133)	52,945	80,404	522,663	409,469	8,277,911
163	-	635	294	(644)	-	(122)
35,946	705	(247)	15,972	21,040	81,005	(82,529)
448,787	-	171,839	51	86,905	21,770	168,222
484,733	705	171,592	16,023	107,945	102,775	85,693
109,069,561	-	-	-	-	2,261,716	106,807,845
36,447,539	-	-	-	5,487,301	1,346,122	29,614,116

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^c נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 26,213 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 6,866 אלפי ש"ח ובתחום כללי בסך של 4,569 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס		ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		מגזרי פעילות אחרים	מגזרי פעילות			
3,253,666	-	-	-	600,417	358,133	2,295,116
179,868	-	-	-	119,202	23,330	37,336
3,073,798	-	-	-	481,215	334,803	2,257,780
230,230	(6,287)	32,941	149	28,953	3,021	171,453
328,483	-	-	-	-	-	328,483
87,773	(40,848) ^c	-	88,003	21,512	4,708	14,398
9,026	(518)	149	8,970	425	-	-
3,729,310	(47,653)	33,090	97,122	532,105	342,532	2,772,114
3,080,049	-	-	-	480,735	222,358	2,376,956
97,285	-	-	-	68,507	7,369	21,409
2,982,764	-	-	-	412,228	214,989	2,355,547
423,427	(39,914)	-	31,945	100,167	107,378	223,851
238,165	(2,995)	12,035	46,218	12,464	18,870	151,573
4,497	-	-	1,178	2,212	-	1,107
38,138	(3,810)	37,196	173	1,205	91	3,283
3,686,991	(46,719)	49,231	79,514	528,276	341,328	2,735,361
6,296	-	3,434	132	(56)	-	2,786
48,615	(934)	(12,707)	17,740	3,773	1,204	39,539
(100,167)	-	(33,860)	(7)	(23,864)	(4,889)	(37,547)
(51,552)	(934)	(46,567)	17,733	(20,091)	(3,685)	1,992
100,590,142	-	-	-	-	2,115,368	98,474,774
35,547,372	-	-	-	5,461,681	1,135,477	28,950,214

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^c נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 28,828 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 7,026 אלפי ש"ח ובתחום כללי בסך של 4,994 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018						
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים			
מבוקר אלפי ש"ח						
13,382,300	-	-	-	2,407,721	1,486,789	9,487,790
734,310	-	-	-	451,258	87,412	195,640
12,647,990	-	-	-	1,956,463	1,399,377	9,292,150
1,346,302	(25,676)	144,378	572	130,824	27,780	1,068,424
1,260,035	-	-	-	-	-	1,260,035
362,185	(155,859) ^(*)	-	341,080	78,190	15,783	82,991
43,106	(3,993)	9,764	35,565	1,770	-	-
15,659,618	(185,528)	154,142	377,217	2,167,247	1,442,940	11,703,600
12,339,759	(1,200)	-	-	1,687,164	921,608	9,732,187
329,431	-	-	-	201,207	51,312	76,912
12,010,328	(1,200)	-	-	1,485,957	870,296	9,655,275
1,772,956	(153,878)	-	152,115	479,095	433,240	862,384
915,372	(12,732)	41,997	157,189	54,025	76,388	598,505
41,903	-	1,562	4,746	8,480	-	27,115
174,272	(15,737)	171,089	384	4,445	401	13,690
14,914,831	(183,547)	214,648	314,434	2,032,002	1,380,325	11,156,969
24,052	-	12,669	58	564	-	10,761
768,839	(1,981)	(47,837)	62,841	135,809	62,615	557,392
(669,677)	-	(219,958)	686	(141,840)	(34,053)	(274,512)
99,162	(1,981)	(267,795)	63,527	(6,031)	28,562	282,880
103,407,760	-	-	-	-	2,182,812	101,224,948
35,661,315	-	-	-	5,165,036	1,299,590	29,196,689

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 110,541 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 29,229 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 16,089 אלפי ש"ח.

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה				
ביום 31 במרס 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,445,761	-	-	2,445,761	פרמיות שהורוחו ברוטו
50,797	-	-	50,797	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
2,394,964	-	-	2,394,964	פרמיות שהורוחו בשייר
5,172,621	531	1,935	5,170,155	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
608,378	28,132	86,815	493,431	הכנסות מדמי ניהול
18,238	-	-	18,238	הכנסות מעמלות
1,303	-	-	1,303	הכנסות אחרות
8,195,504	28,663	88,750	8,078,091	סך כל ההכנסות
7,893,331	-	-	7,893,331	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
12,098	-	-	12,098	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
7,881,233	-	-	7,881,233	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
234,949	13,299	32,224	189,426	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
157,618	14,493	47,763	95,362	הוצאות הנהלה וכלליות
1,007	1,007	-	-	הוצאות אחרות
3,104	-	-	3,104	הוצאות מימון
8,277,911	28,799	79,987	8,169,125	סך כל ההוצאות
(122)	-	-	(122)	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(82,529)	(136)	8,763	(91,156)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
168,222	1,310	4,906	162,006	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
85,693	1,174	13,669	70,850	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה				
ביום 31 במרס 2018				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,295,116	-	-	2,295,116	פרמיות שהורוחו ברוטו
37,336	-	-	37,336	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
2,257,780	-	-	2,257,780	פרמיות שהורוחו בשייר
171,453	465	1,395	169,593	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,483	28,382	85,753	214,348	הכנסות מדמי ניהול
14,398	-	-	14,398	הכנסות מעמלות
2,772,114	28,847	87,148	2,656,119	סך כל ההכנסות
2,376,956	-	-	2,376,956	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
21,409	-	-	21,409	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,355,547	-	-	2,355,547	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
223,851	12,543	33,777	177,531	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
151,573	14,125	44,952	92,496	הוצאות הנהלה וכלליות
1,107	1,107	-	-	הוצאות אחרות
3,283	-	-	3,283	הוצאות מימון
2,735,361	27,775	78,729	2,628,857	סך כל ההוצאות
2,786	-	-	2,786	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
39,539	1,072	8,419	30,048	רווח לפני מסים על ההכנסה
(37,547)	(436)	(1,357)	(35,754)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,992	636	7,062	(5,706)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,487,790	-	-	9,487,790	פרמיות שהורוחו ברוטו
195,640	-	-	195,640	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
9,292,150	-	-	9,292,150	פרמיות שהורוחו בשייר
1,068,424	1,735	6,630	1,060,059	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,260,035	112,207	346,619	801,209	הכנסות מדמי ניהול
82,991	-	-	82,991	הכנסות מעמלות
11,703,600	113,942	353,249	11,236,409	סך כל ההכנסות
9,732,187	-	-	9,732,187	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
76,912	-	-	76,912	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
9,655,275	-	-	9,655,275	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
862,384	49,515	127,350	685,519	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
598,505	55,134	174,308	369,063	הוצאות הנהלה וכלליות
27,115	27,115	-	-	הוצאות אחרות
13,690	-	-	13,690	הוצאות מימון
11,156,969	131,764	301,658	10,723,547	סך כל ההוצאות
10,761	-	-	10,761	חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
557,392	(17,822)	51,591	523,623	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(274,512)	(1,148)	(4,548)	(268,816)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
282,880	(18,970)	47,043	254,807	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
2,448,645	15,189	153,357	1,587,710	-	608,995	83,394
						פרמיות ברוטו
144,931	-	-	106,383	38,548	-	-
						תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
779,171	-	-	122,034	19,954	370,078	267,105
						מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
7,796,207	15,470	63,585	3,254,700	10,319	3,762,962	689,171
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
97,124	-	-	87,091	9,999	34	-
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
70,850	(2,753)	45,192	2,623	941	119,555	(94,708)
						סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
 בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ג. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018						
פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים)			פוליסות ללא מרכיב חסכון			
לפי מועד הנפקת הפוליסה			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			
משנת 2004						
עד שנת 1990	עד שנת 2003	שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	פרט	קבוצתי
בלתי מבוקר אלפי ש"ח						
89,425	610,480	-	1,445,872	138,168	13,997	2,297,942
-	-	820	114,078	-	-	114,898
39,512	112,788	1,016	96,544	-	-	249,860
413,803	665,332	1,915	1,258,363	44,643	3,965	2,388,021
-	8	1,104	(12,177)	-	-	(11,065)
(106,910)	50,115	1,232	(11,425)	55,067	6,215	(5,706)

פרמיות ברוטו

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ג. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
מבוקר אלפי ש"ח						
9,487,703	35,454	575,191	6,068,898	-	2,458,752	349,408
פרמיות ברוטו						
593,847	-	-	591,041	2,806	-	-
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח						
543,366	-	-	402,091	(21,813)	360,007	(196,919)
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול						
9,780,122	24,061	257,029	5,499,852	12,459	2,606,541	1,380,180
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו						
(47,935)	-	-	(40,325)	(7,623)	13	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה						
254,807	10,362	173,444	(99,612)	(13,286)	18,050	165,849
סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים						

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
390,360	6,618	278,391	1,509	103,842	פרמיות ברוטו
279,163	4,201	142,644	4,225	128,093	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
102,775	(532)	47,076	(1,803)	58,034	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 236,411 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 48,598 אלפי ש"ח.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
358,837	7,283	257,375	1,731	92,448	פרמיות ברוטו
222,358	3,638	133,793	3,692	81,235	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,685)	274	19,111	(1,712)	(21,358)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 213,982 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 50,676 אלפי ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	מבוקר אלפי ש"ח				
1,486,919	37,701	1,050,502	6,384	392,332	פרמיות ברוטו
921,608	20,601	554,602	11,318	335,087	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
28,562	1,939	91,495	(4,725)	(60,147)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 893,304 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 194,899 אלפי ש"ח.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019					
סה"כ	ענפי חביונות (אחרים) ^(*)	ענפי רכוש (ואחרים) ^(*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
880,759	119,105	184,707	364,756	212,191	פרמיות ברוטו
120,098	21,593	94,243	2,184	2,078	פרמיות ביטוח משנה
760,661	97,512	90,464	362,572	210,113	פרמיות בשייר
(283,510)	(36,917)	(16,676)	(146,456)	(83,461)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
477,151	60,595	73,788	216,116	126,652	פרמיות שהורווחו בשייר
46,939	16,280	1,254	5,889	23,516	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
20,077	3,779	16,298	-	-	הכנסות מעמלות
180	60	10	22	88	הכנסות אחרות
544,347	80,714	91,350	222,027	150,256	סך כל ההכנסות
444,813	117,299	48,658	153,633	125,223	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
42,113	14,072	22,844	875	4,322	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
402,700	103,227	25,814	152,758	120,901	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
103,832	17,627	38,956	39,504	7,745	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
14,590	3,327	3,645	4,102	3,516	הוצאות הנהלה וכלליות
1,844	236	219	879	510	הוצאות אחרות
(303)	234	(959)	89	333	הוצאות מימון
522,663	124,651	67,675	197,332	133,005	סך כל ההוצאות
(644)	(218)	(31)	(80)	(315)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
21,040	(44,155)	23,644	24,615	16,936	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
86,905	29,518	4,070	10,668	42,649	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
107,945	(14,637)	27,714	35,283	59,585	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
5,487,301	1,932,992	576,716	681,249	2,296,344	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2019
4,651,883	1,556,868	242,048	678,807	2,174,160	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס 2019

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חביונות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018					
סה"כ	ענפי חביות (אחרים) ^(*)	ענפי רכוש (ואחרים) ^(*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
926,564	100,038	179,121	413,303	234,102	פרמיות ברוטו
114,037	19,939	89,696	2,160	2,242	פרמיות ביטוח משנה
812,527	80,099	89,425	411,143	231,860	פרמיות בשייר
(331,312)	(23,447)	(15,722)	(194,169)	(97,974)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
481,215	56,652	73,703	216,974	133,886	פרמיות שהורווחו בשייר
28,953	9,534	2,236	3,533	13,650	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
21,512	3,675	17,792	45	-	הכנסות מעמלות
425	144	20	54	207	הכנסות אחרות
532,105	70,005	93,751	220,606	147,743	סך כל ההכנסות
480,735	100,463	90,326	160,856	129,090	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
68,507	21,245	49,502	1,042	(3,282)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
412,228	79,218	40,824	159,814	132,372	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
100,167	18,153	39,446	36,160	6,408	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,464	2,806	3,256	3,374	3,028	הוצאות הנהלה וכלליות
2,212	218	244	1,119	631	הוצאות אחרות
1,205	96	940	37	132	הוצאות מימון
528,276	100,491	84,710	200,504	142,571	סך כל ההוצאות
(56)	(17)	-	(8)	(31)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
3,773	(30,503)	9,041	20,094	5,141	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(23,864)	(8,118)	(1,116)	(3,006)	(11,624)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(20,091)	(38,621)	7,925	17,088	(6,483)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
5,461,681	1,820,294	638,091	714,375	2,288,921	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2018
4,574,268	1,490,863	252,594	710,914	2,119,897	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס 2018

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-96% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חביות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
סה"כ	ענפי חביונות אחרים ^(*)	ענפי רכוש ואחרים ^(*) מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,402,129	340,911	624,043	930,429	506,746	פרמיות ברוטו
457,085	115,254	324,785	5,824	11,222	פרמיות ביטוח משנה
1,945,044	225,657	299,258	924,605	495,524	פרמיות בשייר
11,419	8,940	210	(10,245)	12,514	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,956,463	234,597	299,468	914,360	508,038	פרמיות שהורווחו בשייר
130,824	44,044	8,982	14,012	63,786	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
78,190	14,051	64,047	92	-	הכנסות מעמלות
1,770	609	85	193	883	הכנסות אחרות
2,167,247	293,301	372,582	928,657	572,707	סך כל ההכנסות
1,687,164	307,624	246,982	635,044	497,514	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
201,207	86,113	111,323	2,386	1,385	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,485,957	221,511	135,659	632,658	496,129	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
479,095	72,199	160,311	186,934	59,651	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
54,025	11,336	13,219	16,364	13,106	הוצאות הנהלה וכלליות
8,480	984	1,303	4,032	2,161	הוצאות אחרות
4,445	552	2,920	199	774	הוצאות מימון
2,032,002	306,582	313,412	840,187	571,821	סך כל ההוצאות
564	194	27	62	281	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
135,809	(13,087)	59,197	88,532	1,167	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(141,840)	(48,813)	(6,802)	(15,503)	(70,722)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(6,031)	(61,900)	52,395	73,029	(69,555)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
5,165,036	1,852,765	560,178	541,788	2,210,305	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2018
4,323,720	1,465,186	238,068	539,869	2,080,597	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2018

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חביונות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

א. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

בחודש נובמבר 2018 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 (להלן - "יעד הון"), ראה סעיף ב להלן. יעד ההון יעלה בהדרגה בכ-3% כל שנה, החל מ-100% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ועד לשיעור של 120% ב-31 בדצמבר 2024 (תום תקופת הפריסה).

ביום 30 במאי 2019 החליט דירקטוריון החברה על השלמת מדיניות ניהול ההון של החברה ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה, כמפורט בסעיף ד. להלן.

מובהר בזאת כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביעד הון זה בכל נקודת זמן.

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

החל משנת 2016 חל על החברה משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בנוסף למשטר ההון הקודם. החל מחודש נובמבר 2018 זהו משטר ההון היחיד החל עליה.

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי") שנועדו לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה "Solvency II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

חוזר סולבנסי מבוסס על הדירקטיבה, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017, על נתוני 31 בדצמבר 2016.

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים.

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לדרישות ההון כדלהלן:

א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני 2017, וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

בחודש דצמבר 2017 פורסם חוזר "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". בחודש אוגוסט 2018 נשלחו מכתבים למנהלי חברות הביטוח הכוללים הוראות והבהרות בקשר לחוזר זה. החוזר על הבהרותיו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח הרבעוני העוקב למועד החישוב.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2017, ובהתחשב בהנפקת הון רובד 2 שביצעה החברה ביום 31 בדצמבר 2017 ושתמורתה הופקדה בחברה ונרשמה בדוחות הכספיים ביום 1 בינואר 2018, לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר. בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה לחברה עודף הון גם ללא הנפקת הון רובד 2 כאמור.

תוצאת החישוב, כאמור, אינה כוללת הנפקת אגרות חוב סדרה ז' בסך של כ-705 מיליון ש"ח שבוצעה בדצמבר 2018, פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב סדרה א' וסדרה ב' בסך של כ-518 מיליון ש"ח וכ-331 מיליון ש"ח, בהתאמה והרחבה של אגרות חוב סדרה ו' בסך של כ-250 מיליון ש"ח כמפורט בבאור 7.ה. להלן.

כמו כן, החישוב אינו כולל את השפעת פעילות החברה ותוצאותיה בשנת 2018 ובתקופת הדוח על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות והשפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקר מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף ראה סעיף 3.2 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

ג. דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

ד. דיבידנד

בהתאם למכתב הממונה שפורסם בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב"), חברת ביטוח שקיבלה את אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות חוזר סולבנסי, תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

בחודש נובמבר 2018 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 (להלן - "יעד הון"), ראה סעיף ב לעיל. יעד ההון יעלה בהדרגה בכ-3% כל שנה, החל מ-100% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ועד לשיעור של 120% ב-31 בדצמבר 2024 (תום תקופת הפריסה).

ביום 30 במאי 2019 החליט דירקטוריון החברה על השלמת מדיניות ניהול ההון של החברה ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה וקבע כי בתקופת הפריסה, חלוקת רווחים תיבחן על בסיס עמידה בתנאי "מדרגות סף". מדרגות הסף לבחינת חלוקה יהיו בכל שלב, עמידה, על בסיס דיווח סולבנסי אחרון, לאחר החלוקה, ביעד ההון אשר נקבע לטווח השנה בה מבוצעת החלוקה.

מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביעד ההון או מדרגות הסף שנקבעו כאמור בכל נקודת זמן, וכי מטרת השלמה זו הינה לקבוע כללי סף מינימליים לחלוקה בלבד ואין לראות בה משום אימוץ מדיניות דיבידנד לפיה רווח העולה על מדרגות הסף בהכרח יחולק, כולו או חלקו.

ה. לפרטים נוספים אודות אגרות החוב ראה באור 7.ג. להלן.

באור 7 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
6,230,525	6,071,673	6,259,603	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות</u>
33,872,015	32,153,369	36,350,838	נכסי חוב סחירים
14,778,188	17,503,441	14,706,492	נכסי חוב שאינם סחירים ^(*)
15,388,859	16,528,575	16,141,640	מניות
22,206,629	22,093,412	24,194,873	השקעות פיננסיות אחרות
86,245,691	88,278,797	91,393,843	סך השקעות פיננסיות
10,564,992	5,829,628	11,649,479	מזומנים ושוי מזומנים
1,758,546	1,557,908	794,975	אחר
104,799,754	101,738,006	110,097,900	סך נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
912,404	912,811	916,684	^(*) מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
1,008,126	1,057,411	1,010,379	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופות המדווחות, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2019				השקעות פיננסיות נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
36,350,838	-	5,043,818	31,307,020	
13,789,808	4,604,766	9,185,042	-	
16,141,640	1,924,922	-	14,216,718	
24,194,873	4,715,878	136,535	19,342,460	
<u>90,477,159</u>	<u>11,245,566</u>	<u>14,365,395</u>	<u>64,866,198</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 במרס 2018				השקעות פיננסיות נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
32,153,369	-	3,950,030	28,203,339	
16,590,630	2,895,848	13,694,782	-	
16,528,575	1,618,453	-	14,910,122	
22,093,412	2,987,373	34,984	19,071,055	
<u>87,365,986</u>	<u>7,501,674</u>	<u>17,679,796</u>	<u>62,184,516</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2018				השקעות פיננסיות נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר אלפי ש"ח				
33,872,015	-	4,492,706	29,379,309	
13,865,784	3,731,197	10,134,587	-	
15,388,859	1,854,124	-	13,534,735	
22,206,629	4,528,940	121,425	17,556,264	
<u>85,333,287</u>	<u>10,114,261</u>	<u>14,748,718</u>	<u>60,470,308</u>	סך השקעות פיננסיות

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,114,261	4,528,940	1,854,124	3,731,197	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
(278,405)	(176,848)	(80,475)	(21,082)	-	סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
1,509,758	391,046	175,602	943,110	-	השקעות מימושים
(51,589)	(27,260)	(24,329)	-	-	פדיונות
(48,459)	-	-	(48,459)	-	
<u>11,245,566</u>	<u>4,715,878</u>	<u>1,924,922</u>	<u>4,604,766</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 במרס 2019
					<u>מתוכם</u> ^(*)
(275,410)	(174,196)	(80,479)	(20,735)	-	סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2019

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
7,465,083	2,758,254	2,072,516	2,634,313	-	יתרה ליום 1 בינואר 2018
96,718	44,540	34,461	17,717	-	סך רווחים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
1,034,321	458,517	237,925	337,879	-	השקעות מימושים
(416,955)	(273,938)	(128,130)	(14,887)	-	פדיונות
(79,174)	-	-	(79,174)	-	העברות מתוך רמה 3
(598,319)	-	(598,319)	-	-	
<u>7,501,674</u>	<u>2,987,373</u>	<u>1,618,453</u>	<u>2,895,848</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 במרס 2018
					<u>מתוכם</u> ^(*)
83,485	44,713	32,204	6,568	-	סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2018

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב		נכסי חוב סחירים	
		מניות	שאינם סחירים		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
7,465,083	2,758,254	2,072,516	2,634,313	-	יתרה ליום 1 בינואר 2018
185,674	(10,027)	106,935	88,766	-	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
4,234,113	2,306,201	429,160	1,498,752	-	השקעות
(696,528)	(525,488)	(156,168)	(14,872)	-	מימושים
(475,762)	-	-	(475,762)	-	פדיונות
(598,319)	-	(598,319)	-	-	העברות מתוך רמה 3
<u>10,114,261</u>	<u>4,528,940</u>	<u>1,854,124</u>	<u>3,731,197</u>	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
<u>148,957</u>	<u>(23,664)</u>	<u>105,184</u>	<u>67,437</u>	-	^(*) מתוכם סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2018

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס 2019		
שווי הוגן	ערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
28,594,024	21,707,748	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות ^א
		<u>נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה</u>
2,653,058	2,487,527	מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
1,136,765	956,859	פקדונות בבנקים
3,789,823	3,444,386	סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
32,383,847	25,152,134	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	48,977	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2018		
שווי הוגן	ערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
27,796,766	21,093,004	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות ^א
		<u>נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה</u>
2,391,770	2,190,458	מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
712,537	523,241	פקדונות בבנקים
3,104,307	2,713,699	סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
30,901,073	23,806,703	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	46,963	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2018		
שווי הוגן	ערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
27,357,173	21,247,399	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות ^א
		<u>נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה</u>
2,518,127	2,399,299	מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
1,171,490	1,014,620	פקדונות בבנקים
3,689,617	3,413,919	סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
31,046,790	24,661,318	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	53,939	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

^א השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים הוגן. היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי הוגן שלהם.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
10,908,667	-	721,175	10,187,492	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
865,837	71,405	-	794,432	מניות
2,347,410	1,100,676	43,653	1,203,081	אחרות
<u>14,121,914</u>	<u>1,172,081</u>	<u>764,828</u>	<u>12,185,005</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2018				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
11,788,512	-	1,291,447	10,497,065	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,703	66,290	-	1,007,413	מניות
2,625,424	823,015	10,158	1,792,251	אחרות
<u>15,487,639</u>	<u>889,305</u>	<u>1,301,605</u>	<u>13,296,729</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2018				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
11,345,221	-	1,431,868	9,913,353	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
883,652	74,860	-	808,792	מניות
2,762,813	1,070,326	32,833	1,659,654	אחרות
<u>14,991,686</u>	<u>1,145,186</u>	<u>1,464,701</u>	<u>12,381,799</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב	
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
1,145,186	1,070,326	74,860	-	-
(9,332)	(9,354)	22	-	-
(39,423)	(35,736)	(3,687)	-	-
124,509	124,299	210	-	-
(48,859)	(48,859)	-	-	-
<u>1,172,081</u>	<u>1,100,676</u>	<u>71,405</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
7,422	7,400	22	-	-

יתרה ליום 1 בינואר 2019
 סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד*
 ברווח כולל אחר השקעות מימושים
 יתרה ליום 31 במרס 2019
 מתוכם*
 סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2019

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב	
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
735,717	671,821	63,896	-	-
(7,638)	(7,638)	-	-	-
18,696	16,302	2,394	-	-
142,530	142,530	-	-	-
-	-	-	-	-
<u>889,305</u>	<u>823,015</u>	<u>66,290</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
(7,638)	(7,638)	-	-	-

יתרה ליום 1 בינואר 2018
 סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד*
 ברווח כולל אחר השקעות מימושים
 יתרה ליום 31 במרס 2018
 מתוכם*
 סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2018

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב		נכסי חוב סחירים	
		מניות	שאינם סחירים		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
735,717	671,821	63,896	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(59,066)	(59,104)	38	-	-	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
6,686	(2,467)	9,153	-	-	ברווח כולל אחר
599,073	597,300	1,773	-	-	השקעות מימושים
(137,224)	(137,224)	-	-	-	
<u>1,145,186</u>	<u>1,070,326</u>	<u>74,860</u>	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
					<u>מתוכנן</u> ^(*)
(52,142)	(52,180)	38	-	-	סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2018

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2019		אלפי ש"ח	התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
שווי הוגן	ערך בספרים בלתי מבוקר		
-	-	-	הלוואות מתאגידים בנקאיים
4,119	4,177	4,177	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
4,841,998	4,633,344	4,633,344	כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") ^(*)
<u>4,846,117</u>	<u>4,637,521</u>	<u>4,637,521</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
178,022	178,022	178,022	התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
39,449	39,449	39,449	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
217,471	217,471	217,471	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
<u>5,063,588</u>	<u>4,854,992</u>	<u>4,854,992</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
	124,780	124,780	סך הכל
	38,015	38,015	התחייבויות בגין חכירה בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת בדוח על המצב הכספי בסעיף זכאים
	<u>4,941,757</u>	<u>4,941,757</u>	סך התחייבויות פיננסיות

^(*) השווי הוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פרוט התחייבויות פיננסיות (המשך)

ליום 31 במרס 2018		
ערך בספרים	שווי הוגן	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	-	(א) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת</u>
4,030	4,031	הלוואות מתאגידים בנקאיים
4,996,030	4,756,004	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
5,000,060	4,760,035	כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") ^(*)
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
768,283	768,283	(ב) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד</u>
132,084	132,084	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
900,367	900,367	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
5,900,427	5,660,402	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
		סך הכל
	35,885	בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת בדוח על המצב הכספי בסעיף זכאים
	5,624,517	סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2018		
ערך בספרים	שווי הוגן	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	-	(א) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת</u>
3,944	4,139	הלוואות מתאגידים בנקאיים
5,206,631	5,177,873	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
5,210,575	5,182,012	כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") ^(*)
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
1,208,777	1,208,777	(ב) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד</u>
182,553	182,553	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
1,391,330	1,391,330	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
6,601,905	6,573,342	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
		סך הכל
	66,102	בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת בדוח על המצב הכספי בסעיף זכאים
	6,507,240	סך התחייבויות פיננסיות

^(*) השווי ההוגן של אגרות החוב שאינן סחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, ניתן על ידי חברת מרווח הוגן. ראה באור 7.ד. השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד. היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 במרס 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
217,471	7,958	190,745	18,768
217,471	7,958	190,745	18,768

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
900,367	22,802	436,749	440,816
900,367	22,802	436,749	440,816

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,391,330	52,447	883,360	455,523
1,391,330	52,447	883,360	455,523

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

ה. הנפקות ופדיונות

1. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה א' וסדרה ב')

בחודש דצמבר 2018 הנפיקה מגדל גיוס הון בע"מ, חברה בת של החברה (להלן - "מגדל גיוס הון"), כ-705 מיליון ש"ח אגרות חוב (סדרה ז') אשר תמורתן שימשה לפדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה א') ואגרות חוב (סדרה ב'), בהתאם לתנאיהן. הפדיון המוקדם המלא של אגרות חוב (סדרה ב') בוצע ביום 31 בדצמבר 2018 והפדיון המוקדם המלא של אגרות חוב (סדרה א') בוצע ביום 3 בינואר 2019.

בהתאם להוראות שטר הנאמנות לאגרות חוב (סדרה ב') הסכום ששולם למחזיקי אגרות החוב בפדיון המוקדם המלא, הינו סכום השווה לערך הנקוב של אגרות החוב בסך של כ-325 מיליון ש"ח בתוספת ריבית והפרשי הצמדה עד ליום התשלום, כך ששולם למחזיקי אגרות החוב סך של כ-335 מיליון ש"ח.

בהתאם להוראות שטר הנאמנות לאגרות חוב (סדרה א'), הסכום ששולם למחזיקי אגרות החוב בפדיון המוקדם המלא, הינו סכום השווה לערך הנקוב של אגרות החוב בסך של כ-500 מיליון ש"ח בתוספת ריבית והפרשי הצמדה עד ליום התשלום, כך ששולם למחזיקי אגרות החוב סך של כ-518 מיליון ש"ח.

2. הקצאה פרטית על דרך הרחבה של סדרת אגרות החוב (סדרה ו')

ביום 31 במרס 2019 ביצעה מגדל גיוס הון הקצאה פרטית של אגרות החוב סדרה ו' על דרך של הרחבת סדרה ("ההקצאה הפרטית").

במסגרת ההקצאה הפרטית, הוקצו 258,531,541 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ו'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, הקיימות במחזור ("אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות"). אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הונפקו במחיר של 96.7 ש"ח לכל 100 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב (סדרה ו'), ובתמורה כוללת של 250,000,000 ש"ח. בהתאם לערך המתואם של אגרות החוב (סדרה ו') שבמחזור ערב ההקצאה, אשר עמד על 100.65 ש"ח לכל 100 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב (סדרה ו'), אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הונפקו בניכיון של 3.92%.

אגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הונפקו בתנאים זהים לתנאי אגרות החוב (סדרה ו'), הקיימות במחזור, ודורגו באותו יום על ידי מידרוג בע"מ ("מידרוג"), בדירוג של Aa3.il (hyb). תמורת ההנפקה מאגרות החוב (סדרה ו') הנוספות הופקדה ונרשמה בדוחות הכספיים באפריל 2019.

הוצאות הנפקה נדחות בגין אגרות החוב בסך של כ-0.7 מיליון ש"ח שולמו לאחר תאריך הדיווח לצד קשור של החברה.

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשנת כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ותובענות מהותיות אחרות ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש ביניהם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הביור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל ענין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל נוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים יש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי ההליכים המשפטיים המפורטים בסעיפים ב.36 עד ב.39 להלן, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין הליכים אלו.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	9/1999 מחוזי - מרכז	מבוטח חיים נ' החברה	שימוש בלוח תמונה מיושן לקביעת הפרמיה בביטוח חיים, שאינו מותאם לתוחלת החיים. הסעדים המבוקשים כוללים בקשה להצהרה כי המבקש זכאי לבטל את הסכמי הביטוח /או זכאי לקבל סעדים הנובעים מהפרת חוזה.	מי שרכשו פוליסת ביטוח החל מיום תחילת החוק, קרי מיום 5 באוגוסט 1997.	ביום 10 בנובמבר 2011 פסק ביהמ"ש המחוזי: (א) חלה התיישנות בנושא ובהתאם הגדרת הקבוצה צומצמה למי שרכש פוליסות הכוללות מרכיב ריסק מחודש אוגוסט 1997 ועד למועד עדכון לוחות התמונה בחודש יוני 2001, בלבד, וכן, (ב) על צמצום עילות התביעה להטעיה ועושיק. ביום 7 בפברואר 2016 נתן ביהמ"ש המחוזי החלטה הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2016 הוגש ערעור על פסק הדין על-ידי התובע לביהמ"ש העליון. ביום 2 באוגוסט 2016 הוגשה על-ידי החברה בקשה למחיקת הערעור, שבעקבותיה החליט ביהמ"ש העליון ביום 15 ביוני 2017 למחוק את חלק הערעור המופנה כלפי החלטת ההתיישנות (אשר נתנה ביום 10 בנובמבר 2011) והתובע הגיש הודעת ערעור מתוקנת. בהתאם להחלטת בית המשפט העליון מיום 2 בספטמבר 2017, טענות החברה באשר למחיקת חלקים גם מהודעת הערעור המתוקנת יתבררו במסגרת הערעור. הוגשו סיכומי הצדדים וכן נקבע מועד השלמת טיעון בפני הרכב בית המשפט העליון ביום 17 ביוני 2019.	-
2	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח חיים נ' החברה וחברות נוספות	גביית מרכיב פרמיה המכונה "תת-שנתיות" שלא כדין ביחס לרכיבים /או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	ביום 29 ביולי 2016 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו ביום 15 בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על ההחלטה הנ"ל לביהמ"ש העליון. ביום 2 באפריל 2017 קיבל ביהמ"ש העליון את הבקשה שהגישו החברה ויתר חברות הביטוח לעיכוב ביצוע וקבע כי הדין בפני ביהמ"ש המחוזי יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור שהגישו החברות על אישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הוגשה בקשה לדיון נוסף בתיק. במסגרת זו הוגשה גם בקשה של עמותת נציגי ציבור להצטרף לדיון הנוסף כ"ידיד בית המשפט".	כ-2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה הינה הערכאה בה הוגש במקור ההליך.
2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.
3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כפי שהתבקש בבקשת האישור שהוגשה לראשונה בהליך, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה.
4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה המקורית. הסכומים נקובים בקירוב.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
3	4/2008 בי"ד אזורי לעבודה - י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות נוספות	הענקת גמלה חודשית לנשים בהגיען לגיל פרישה בסכום נמוך מהגמלה החודשית לגברים בעלי נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. זאת, כאשר הפרמיה הנגבית מנשים בגין ביטוח ריסק מוות הינה בשיעור זהה לזאת שנגבית מגברים למרות ששיעורי התמותה של נשים נמוכים יותר. במסגרת הסעדים התבקש סעד הצהרתי של ביהמ"ש כי ההפליה האמורה הינה פסולה וכי תינתן למבוטחות הזכות לבחור בין החלופות הבאות: (א) השוואת מקדמי הגמלה לאלו הנהוגים לגברים. (ב) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה.	כלל הנשים שרכשו פוליסות ביטוח מנהלים בהן נעשתה אבחנה בין נשים וגברים לעניין תשלום הגמלה אך לא נעשתה אבחנה לעניין פרמיית הריסק.	ביום 17 באוגוסט 2014 נתן בית הדין האזורי לעבודה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. ביום 2 בדצמבר 2014 הוגשה על ידי החברה ויתר הנתבעות בקשת רשות ערעור על החלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר נעתר לבקשה. ביום 22 בדצמבר 2016 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו בנושא התומכת בטענות החברה ויתר הנתבעות. הצדדים ממתינים להחלטת ביה"ד הארצי לעבודה בבקשת רשות הערעור.	מיליוני "מאות ש"ח".
4	4/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות נוספות	אי החזרת פרמיות לאחר הפסקת ביטוח במהלך החודש, כאשר הפרמיה נגבית מראש בתחילת החודש ו/או החזרת פרמיה בערכים נומינליים (ללא הפרשי הצמדה וריבית). במסגרת הסעדים נכללה בקשה להחזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו ממבוטחים שלא כדן וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ולהשיב למבוטחים דמי ביטוח מיום היווצרות הזכות להחזר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבוטח של מי מהמשיבות שהפוליסה שלו (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר) הופסקה בין אם עקב ביטולה ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	ביום 23 ביוני 2015 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית, ביחס לסעד של השבה של דמי ביטוח שנגבו בגין התקופה שלאחר הפסקת הכיסוי הביטוחי בפוליסות ביטוח (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר), הכוללות הוראה הקובעת כי הביטול ייכנס לתוקף באופן מיידי; וביחס למקרים בהם פוליסת הביטוח התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח; וכן ביחס לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק חוזר הביטוח בגין דמי ביטוח שהוחזרו למבוטחים בערך נומינאלי עקב ביטול הפוליסה שלהם או שקיבלו החזר תגמולי ביטוח בערך נומינאלי, בהתאמה, במהלך 7 שנים לפני מועד הגשת הבקשה (18 באפריל 2010) ועד ליום 14 במרס 2012.	כ-225 מיליון ש"ח (לתקופה של 10 שנים).
					ביום 13 בספטמבר 2016 הוגש לביהמ"ש הסכם פשרה הכולל הוראה לפיה על החברה ויתר המשיבות להעביר לתרומה 80% מסכום ההחזר שימצא על ידי בודק, וכן התייחסות לגבי אופן ההתנהלות בעתיד. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור ביהמ"ש. ביום 2 במרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסכם הפשרה בה פרט את הסתייגויותיו ביחס אליו, והחברה הגישה תגובתה ביחס אליה. ביום 14 ביוני 2017 ניתנה החלטת בית משפט למינוי בודק להסכם הפשרה. עם סיום הליך הבדיקה הבודק עתיד להגיש עמדתו לבית המשפט ביחס למתווה בדיקה הבודק עתיד להגיש עמדתו לבית המשפט ביחס למתווה בדיקה וביצועה.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התיבעה ⁴	
5	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה", העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מהפרמיה המשולמת, ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה.	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לביהמ"ש הסכם הפשרה שבמסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף" /"יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. סה"כ שווי הסכם הפשרה ביחס לכלל הנתבעות, כפי שהוערך על ידן, עומדת על 540 מיליון ש"ח. הסכם הפשרה שהוגש לאישור ביהמ"ש כלל גם הסכמה בנוגע לשכר הטרחה לתובע ובא כוחו בסך של כ-43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%. הבודק שמונה על ידי ביהמ"ש קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית. לשיטתו, כדי שהסדר הפשרה יהיה ראוי והוגן יש להגדיל את סך כל ההטבה לחברי הקבוצה ולהקטין את הפער בין חברי הקבוצה שיהיו מההנחה העתידית בגביית גורם הפוליסה לבין חברי הקבוצה שהפוליסות שלהם כבר יסולקו עד יום אישור הסכם הפשרה על ידי ביהמ"ש. בהתאם לכך, המליץ הבודק, בין היתר, להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015.	כ-1,470 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח.	
			התובעים מציינים בבקשת האישור, כי ביום 12 באפריל 2011 אושרה תביעה ייצוגית בעילה זהה לחלוטין כנגד חברת ביטוח אחרת. יצוין, בהתייחס לתביעה זו, כי בעקבות בקשת רשות ערעור שהגישה הנתבעת לביהמ"ש העליון, הורה ביהמ"ש על ביטול החלטת האישור והחזיר את הדיון בבקשת האישור לביהמ"ש המחוזי להמשך בירור התובענה.		ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר הפשרה לפיה אין לאשרו במתכונתו הנוכחית. היועמ"ש הצטרף לעיקריה ומסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה והותיר לשיקול דעת ביהמ"ש מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. כן צוין בעמדת היועמ"ש, כי קיים קושי ביחס להסדר המוצע המאפשר לחברות הביטוח להמשיך בגבייה עתידית של גורם הפוליסה באופן שימנע בעתיד מחברי הקבוצה לתבוע בעניין זה, אך הותיר גם עניין זה לשיקול דעת ביהמ"ש לאור נסיבות התובענה דנן. כמו כן הביע היועמ"ש את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם פוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החיסכון בפוליסה וכן התייחס למספר עניינים נוספים שנדרש להסדיר במסגרת ההסכם, ככל שיאושר.		
					ביום 21 בנובמבר 2016, נתן ביהמ"ש החלטה הדוחה את הסדר הפשרה ומקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע כי למרות שהמונה התיר לחברות הביטוח לכלול בפוליסות ביטוח חיים הסדר המאפשר להם לגבות את גורם הפוליסה, הן לא כללו בפוליסות הביטוח, הסדר חוזי כזה ועל כן אין בסיס משפטי לגביית גורם הפוליסה והעברת הכספים לטובת גורם הפוליסה הקטינה את היקף החיסכון שנצבר לטובת המבוטחים. יחד עם זאת, נקבע כי אין מקום לאישור התובענה כייצוגית ביחס לפוליסות ריסק. ביחס לפוליסות משולבות חיסכון, לעומת זאת, נקבע כי קיים בסיס לאישור ניהול התובענה כייצוגית מאחר והעברת הכספים לטובת גורם פוליסה הקטינה את היקף החיסכון שנצבר לטובת המבוטחים.		
					עוד קבע ביהמ"ש, כי הסדר הפשרה אינו הוגן וסביר וזאת מאחר וחלק ההחזר בגין העבר אמנם מבטיח לחברי הקבוצה הטבה בהיקף משמעותי אולם אינו הוגן וסביר בהתחשב בחישובים שערכו גורמי הפיקוח שלפיהם העריך הבודק את סך הכספים שנגבו על ידי הנתבעות בתיק בין השנים 2004 ל-2012 (ועד בכלל) בגין גורם פוליסה כדי סך המגיע לכ-700 מיליון ש"ח ("אומדן הגבייה עפ"י הבודק") וכן חלק ההנחה העתידית במסגרת הסדר הפשרה, אינו עומד גם בדרישות ההרתעה שכן משמעותו היא הכשרה בדיעבד ומכאן ולהבא של גביית עיקר גורם הפוליסה על חשבון רכיב החיסכון. בהתאם, בקשת האישור התקבלה ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (החל מ-21.4.2004) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1992-2003, אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. הסעדים הנתבעים שהוגדרו במסגרת אישור התובענה כייצוגית הינם עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם פוליסה מכאן ואילך.		

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
5	המשך				ביום 16 במאי 2017 הגישו החברה ויתר חברות הביטוח הנתבעות בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון על החלטת ביהמ"ש לעיל. ביום 3 בספטמבר 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו בתיק. עמדת היועץ המשפטי תומכת בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ומקבלת את הנמקותיו. ביום 6 בפברואר 2019, בדיון שהתקיים, משכו מגדל ויתר חברות הביטוח הנתבעות את בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לבירור התובענה הייצוגית. במסגרת הליך הבירור הגיש התובע כתב תביעה מתוקן בו טען לנזק כולל לכל הענף בסך של כ-1,470 מיליון ש"ח ומתוכו ייחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח.	סכום התביעה ⁴
6	5/2013 מחוזי - ת"א ⁵	מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום הפרשי הצמדה וריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ולחילופין תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח לאחר חלוף 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כדין.	כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) שקיבל במהלך 7 שנים שקדמו להגשת התביעה ו/או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח, מבלי שצורפה להם ריבית והצמדה כדין.	ביום 30 באוגוסט 2015 נתן ביהמ"ש החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות), וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד מתן ההחלטה האמורה, ולמעט ביחס לתגמולי ביטוח ששולמו על פי פס"ד.	כ-503 מיליון מתוכם ש"ח, כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה.
					ביום 3 באוגוסט 2016 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור שהגישו הנתבעות לביהמ"ש העליון, שעיקרה השגה על קביעתו של ביהמ"ש המחוזי, לפיה הסדר פשרה קודם שכתרה החברה בשאלה זהה אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, אשר בסיומו נמחקה בקשת רשות הערעור, בהמלצת ביהמ"ש העליון ובהסכמת הצדדים, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין בתביעה הייצוגית. ההליך מצוי בבירור התביעה הייצוגית לגופה בפני ביהמ"ש. לעניין תשלום ריבית והפרשי הצמדה עפ"י פס"ד ראה גם תביעה מס' 26 בבאור זה להלן.	

⁵ עילת התביעה, הקבוצה והסכום הנתבע ביחס לקבוצה המתוארים הינם בהתאם להחלטה המאשרת את התביעה כייצוגית מיום 7 באוגוסט 2015. נתונים אלו בעת הגשת הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית היו שונים.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
7	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שיגבו מהם שלא כדין, לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבטוח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנתען.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לבקשת ביהמ"ש, הועברו לרשות שוק ההון מספר שאלות להתייחסות לגבי הנושאים השנויים במחלוקת בתובענה. בהתאם לעמדת קרנות הפנסיה כי דמי הניהול לאחר הפרישה אינם דומים במהותם לדמי ניהול מהחיסכון השוטף. בהמלצת בית המשפט הצדדים מקיימים הליך גישור בתיק.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.
8	8/2015 מחוזי - ת"א	מבטוח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	אי תשלום בונוס של השתתפות ברווחים על פי נספח לפוליסת ביטוח המכונה "כפולה" והמתו בסכום ביטוח נוסף מבלי להודיע על כך למבטוחים; תשלום סכום נמוך בהרבה מהסכום לו זכאים המבטוחים על פי הנספח האמור; אי קביעת שיעור השתתפות של המבטוח ברווחים מידי שנה בחיי הפוליסה וקביעת שיעור אחיד ונמוך באורח בלתי סביר לשיעור השתתפות זה.	כל מי שהתקשר עם החברה ורכש ממנה פוליסת ביטוח חיים שלפיה הוא זכאי לתשלום במזומן של חלקו ברווחי הפוליסה עם הגיעו לגיל 65.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 25 ביוני 2017 הורה ביהמ"ש על החלפת תובע ייצוגי, לאחר שהתובע הייצוגי הלך לעולמו. בהמלצת בית המשפט, הצדדים הופנו לגישור והוא נכשל. הוגשו סיכומים בבקשת האישור והצדדים ממתנים להחלטה בבקשה.	600 מיליון ש"ח.
9	9/2015 מחוזי - מרכז	מבטוחת בפוליסת נ' החברה וחברות אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבטוחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות לפיצוי.	כל מי שהיה מבטוח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט הצדדים פנו לגישור בתיק. הגישור בתיק לא צלח. התיק קבוע להגשת סיכומים בכתב בבקשת האישור.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
10	9/2015 מחוזי - ת"א	עמית פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התובע הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בקשר עם בקשתו לגילוי מסמכים שנחתה. בירור ההליך בבית המשפט המחוזי מעוכב עד לקבלת החלטה בבקשת רשות הערעור. בינואר 2017 אישרה הכנסת את תיקון 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשע"ז-2017 שקובע כי עמלת הפצה של קופות גמל לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	9/2015 מחוזי - מרכז	עמיתים בהחברה ומגדל מקפת נ' החברה ומגדל מקפת	נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא ביהמ"ש לנכון.	כל מעמית/לקוחות החברה ו/או מקפת אשר נפגעו מהפעולות הנתבעות בין השנים 2006- 2011.	בקשה לסילוק על הסף שהגישה מגדל נדחתה. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לאחר שנכשל הליך גישור בנושא. ביום 14 במרס 2018 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית. ביום 16 בספטמבר 2018 מגדל הגישה תגובה לבקשה המתוקנת בצירוף חוות דעת מומחה. לנוכח המלצת בית המשפט הצדדים שוקלים לקיים הליך גישור נוסף.	הנזק לעמיתים הוערך בכ-65 מיליון ש"ח.
12	1/2016 מחוזי - מרכז	עמיתה הפנסיה נ' מגדל וחברות מנהלות אחרות	טענה בקשר עם החזקת אגרות חוב בדירוג אשראי נמוך בחריגה מהשיעור שהיה מותר בהתאם למגבלות ההשקעה, אשר חלו עליהן על פי תקנה 2ד41 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) (להלן: "תקנות קופות הגמל") במועדים הרלבנטיים לתובענה, וגבייה של דמי ניהול בגין חריגות אלו בניגוד להוראות תקנות קופות הגמל. הסעדים הנתבעים הינם בין היתר: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי המשיבות במקרה של חריגה מתקנות קופות הגמל, כפי שהיו בתוקף באותו המועד, פיצוי בגין הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עקב החריגה הנתבעת מתקנות קופות הגמל וכל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שהחזיקו בקופות התובענה החל מיום 1 בינואר 2009 ועד ליום 4 ביולי 2012.	ביום 24 בנובמבר 2016 הורה ביהמ"ש, בעקבות בקשת הנתבעות, על העברת הדין לבית הדין לעבודה. בית הדין הורה על קבלת עמדת הפיקוח על הביטוח ביחס לנושאים השנויים במחלוקת בבקשה לאישור התובענה כייצוגית, אשר הוגשה ביום 23 במאי 2017. מגדל מקפת מפרשת את עמדת הפיקוח ככזו שתומכת בטענותיה בתיק. ההליך מצוי בשלב המתנה להחלטת בית המשפט בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון בנושא גביית תת שנתיות (ראה לעניין זה סעיף ב.2 לעיל) ("תיק זליגמן") בכל הקשור לעמדת המאסדר בפרשנות רגולציה בתחום, התקיים דיון אשר במסגרתו נתן בית המשפט לתובע שהות להחליט אם הוא עומד על הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. התובע הגיש בקשה לאפשר לו להודיע עמדתו בתיק עד לאחר הכרעה בבקשה לקיום דיון נוסף בתיק זליגמן. מגדל מקפת (ויתר הנתבעות) הגישו תגובה ובה התנגדות לבקשת השהות האמורה. בית המשפט השהה בשלב זה את מתן החלטתו בתיק למועדים שנקבעו בהחלטה.	לא הוערך על ידי התובע.
13	1/2016 מחוזי - מרכז	עמית הפנסיה נ' מגדל וחברות מנהלות אחרות	העלאת דמי ניהול לעמיתים מבלי שנסלחה אליהם הודעה, מראש או בדיעבד, על אותה העלאה ואגב כך הפרה של חובת הנאמנות והזהירות, הפרה של חובת הגילוי והדיווח על פי דין. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 16623-04-12 לוי נגד פסגות. הסעדים המבוקשים הינם: פיצוי ו/או השבה בגובה דמי הניהול שנגבו ביתר, פיצוי בגובה סכום הפסד התשואה של דמי ניהול ששולמו ביתר וסעד כספי של פגיעה באוטונומיה; סעד הצהרתי לפי הפער בין דמי הניהול ששולמו לאחר ההעלאה ללא הודעה לבין דמי הניהול שהיו משולמים אלמלא ההעלאה הם חלק מנכסי העמית וכי הקרן הפרה את הוראות הדין ולחילופין כל סעד אחר שיימצא ביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מי שהינו עמית במגדל מקפת אשר דמי הניהול הנגבים ממנו הועלו ללא מתן הודעה וזאת במהלך 7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למתן פסק דין סופי בה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התיק הועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 7 באפריל 2019 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 18 באפריל 2019 הצדדים נדרשים להגיש התייחסות להיבטים מסוימים בהסדר הפשרה. ראה גם תובענה מס' 7 ו-15 בסעיף זה.	לא הוערך על ידי התובע.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	1/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת"). התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל ביטוח ("תיק גרניט"). הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטוראקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה ה"נ"; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל.	כל מי שהייתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא קיבל מקדם קצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בפוליסה ההונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.	ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 במאי 2017 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה. ביום 22 באוגוסט נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש התובע על החלטה זו לבית המשפט העליון. בהחלטה מיום 7 בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד. ביום 4 באפריל 2018 הודיע היועמ"ש, אשר הגיש עמדה בתיק גרניט, כי החליט שלא להתייצב בתיק. התיק בשלב הסיכומים. התובע הגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק עד להכרעה של בית המשפט המחוזי בתיק גרניט. החברה הגישה תגובה ובה התנגדה לבקשת העיכוב הנ"ל. ביום 15 באוגוסט 2018 נתן ביהמ"ש החלטה בה לא הורה בשלב זה על עיכוב ההליכים בתיק, אלא הורה לצדדים להגיש את סיכומיהם. ביהמ"ש ציין בהחלטתו כי לאחר הגשת הסיכומים, ככל שטרם תינתן הכרעה בתיק גרניט, הוא ישקול האם לעכב החלטתו עד להכרעה בתיק גרניט.	50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	1/2016 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים	גביית דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושאיירים מקרן הפנסיה וזאת מבלי לגלות לעמיתים כי ייגבו מהם דמי ניהול בקשר עם קצבאות אלה ומבלי לגלות כי יגבו בגין קצבאות אלה דמי ניהול בשיעור המקסימלי עם התחלת קבלת קצבת הנכות או השאיירים. זאת, בעת שמקבלי הקצבאות, אינם יכולים לנייד את יתרת החשבון האישי או את סכום עתודות הקצבאות שהקרן מחזיקה עבורם, תוך ניצול מצוקתם. הסעדים הנתבעים הינם: סעד כספי של השבה לכל אחד ממקבלי קצבאות הנכות את כל דמי הניהול שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין ולחילופין להשיב לקרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים; לאסור על גביית דמי ניהול מקצבאות נכות ושאיירים ולחילופין לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים ולקבעם בשיעור ראוי; לחייב את המשיבות להשיב את ההפרש למקבלי הקצבאות ו/או לקרן ולחייב את המשיבות לבצע גילוי יזום בקשר עם דמי ניהול מקצבאות אלו וכן לקבוע כי התנאי הקבוע בתקנוני הקרן המתיר להן לקבוע מעת לעת את דמי הניהול באופן חד צדדי הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות מכל מין וסוג שהוא וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים וכן כל עמית פעיל ו/או מבוטח ו/או חבר בקרן פנסיה חדשה שנמנית על הנתבעות והוא ניזק כתוצאה מגביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות נכות ושאיירים.	ביום 29 בינואר 2018 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ראה גם תובענות מס' 7 ו-13 בסעיף זה.	לא התובעת בבקשת האישור את סכום התביעה הכולל נוכח הצורך בקבלת נתונים, אך במסגרת חוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשת האישור, העריכה כי מדובר בסכום גבוה, לכל הפחות 500 מיליון ש"ח.
16	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלים אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשריות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאנוף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים בביטוח חיים ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהוטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים בביטוח חיים אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות. (ג) כל המבוטחים אשר בדוחות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	לא הוערך על ידי התובע. המשפט, הצדדים מנהלים הליך גישור בפלוגתאות מוסכמות.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
17	10/2016 בית הדין האזורי לעבודה - ירושלים	מבוטח עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כל עמית בקרן "מגדל השתלמות" (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמוזגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 13 במאי 2018 הגישה רשות שוק ההון עמדתה בתיק המציינת כי הגופים המוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מהעמיתים גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי ובלבד שבוצע בהתאם לתקנות. ההליך מצוי בשלב הגשת הסיכומים. ראה גם תובענות מס' 19 ו-21 בסעיף זה.	כ-94 מיליון ש"ח.
18	10/2016 מחוזי - מרכז	עמית גמל נ' החברה, מגדל ומבטח סימון	טענה לסיווג שגוי של כספי תגמולים המופקדים בקופות גמל לקצבה, אשר לכאורה יוביל למיסוי יתר של הקצבה שתתקבל מקופות הגמל במועד הזכאות. הסעד המבוקש הראשי הינו צו עשה, שיוורה לחברה ולמגדל מקפת לפעול לתיקון הרישומים לשם התאמתם לדין. הסעד החלופי המבוקש הוא פיצוי בסכום שלא הוערך בבקשת האישור. כמו כן התבקש בבקשת האישור צו עשה לשינוי התנהלות המשיבות ביחס לעתיד, כך שידרשו לקבל הוראות סיווג מתאימות.	שתי תתי קבוצות: (1) לקוחות מי מהנתבעות אשר הכספים שהופקדו על ידם או עבורם פוצלו בעת ההפקדה לשתי קופות גמל לקצבה שבניהול מקפת ו/או מגדל, ואשר בשל פיצול זה כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת", כהגדרת המונח בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. (2) לקוחות מי מהנתבעות, שהם עמיתים שכירים בקופת גמל לקצבה שבניהול מגדל מקפת או החברה, אשר הפקידו לקופה כספים על חשבון מרכיב תגמולי העובד, ואשר בשל כך כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת".	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 במרס 2018 הגישה רשות המיסים מענה לשאלות בהמשך לפניית בית המשפט אשר להערכת יועציהן המשפטיים של הנתבעות תומך בעמדתן. בהקשר זה יצוין כי ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר ביחס למרכיבי חשבון בקופות גמל אשר מתייחס למקרים נשוא התובענה אשר אף הוא לפי הערכת יועציה המשפטיים של הנתבעות, תומך בעמדתן. התובע הגיש בקשה לפסק דין חלקי ביחס לסעד חלקי שהתבקש בתביעה ולפיו ימונה בודק לבדוק תיקון שבוצע על ידי החברה בנושא. החברה הגישה התנגדות לבקשת התובע והגישה בקשה למתן החלטה לדחיית התובענה כייצוגית. ביום 25 בדצמבר 2018 קבע בית המשפט כי הסמכות העניינית לדון בתובענה היא לבית הדין האזורי לעבודה, ובהתאם הועבר הדיון בבקשת האישור כנגד כל המשיבות לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. התיק קבוע להוכחות, במסגרתו תידון בקשת החברה לדחיית התובענה.	לא ניתן להערכה אך מצוי בסמכותו של בית המשפט (הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח).

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
19	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסות המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי החברה (משתתף ברווחים, "יותר", "מגדלור" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בניגוד לדין ו/או כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לחברה לגבות הוצאות אלו.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביהמ"ש החליט ביום 15 ביוני 2017 על העברת התיק לבית הדין לעבודה. בהחלטה מיום 19 בפברואר 2018 הפנה בית הדין לממונה מספר שאלות בנושא לקבלת התייחסותו. ביום 24 ביוני התקבל מענה לשאלות. ראה גם תובענה מס' 17 לרבות עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה וכן תובענה מס' 21 בסעיף זה.	567 מיליון ש"ח.
20	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין וכן על פי אותה פרקטיקה נהוגה וכתוצאה מכך לא קבלו את ההפחתה בפרמיה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-62 מיליון ש"ח.
21	2/2017 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל" (הוצאות ישירות), בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרומ חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין. הסעדים המבוקשים הם: (א) ליתן צו לפיו התנהלות מגדל מקפת הינה בלתי חוקית, באשר היא מפרה חוזה - התקנון בינה לבין עמיתיה; (ב) לחייב את מגדל מקפת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את הסך המצטבר שנגבה ו/או נוכה מחשבונו בקשר עם כל סוג של הוצאה בקשר עם הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל; (ג) לחילופין לחייב את מגדל מקפת להשיב לנכסי קרן הפנסיה ולנכסי קופות הגמל את כל ההוצאות הישירות שנגבו שלא כדין ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של כספים אלה. (ד) להורות למגדל מקפת להציג באופן ברור ומפורש מעתה ואילך, בכל טופסי ההצטרפות ובכל התקנונים כי בנוסף לדמי הניהול ייגבה ו/או ינוכה סך נוסף בקשר עם הוצאות ישירות וכן לציין את השיעור המקסימלי שיגבה.	כל מי שהוא בעל זכות מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקרן הפנסיה אשר בניהולה של מגדל מקפת החל מחודש יולי 2013 ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור. וכן כל מי שהוא בעל זכות, מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקופת הגמל אשר בניהולה של מגדל מקפת בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט החליט ביום 7 במרס 2018 על העברת התיק לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 5 ביולי 2018 ביקש בית הדין שתערך פניה לממונה על מנת שיחווה את דעתו אם עמדותיו שהוצגו בתיקים האחרים באותו נושא תקפים גם לתיק זה. ביום 20 בנובמבר 2018 השיב הממונה והפנה לעמדתו שהוגשה בתיק אחר באותו נושא. ראה גם תובענות מס' 17 ו-19 בסעיף זה.	כ-287 מיליון ש"ח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
22	2/2017 מחוזי-ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים בחברה נ' החברה	טענה לפיה החברה גבתה דמי עריכה או כל תשלום אחר מלקוחותיה בגין העמדת הלוואות בניגוד לטיוטת עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא גביית דמי טיפול בהלוואות ובניגוד להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). הסעדים המבוקשים במסגרת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הם: (א) השבת מלוא הסכומים שגבתה החברה מלקוחותיה בניגוד לדין; ו-(ב) צווים הצהרתיים המורים כי החברה פעלה שלא כדין וכי כל אדם שחויב בגין הסכומים הבלתי חוקיים, יהיה זכאי להשבה של מלוא הסכומים העודפים ששילם.	כלל הלקוחות של החברה שנטלו הלוואה ואשר חויבו בדמי עריכה או כל תשלום אחר כדמי הקמת הלוואה או כדמי טיפול בה ב-7 השנים האחרונות.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 23 בדצמבר 2017 פרסם הממונה הכרעה הכוללת הוראות להשבת דמי הטיפול שנגבו בגין הלוואות בתקופה של 7 שנים קודם ליום 30 בספטמבר 2017. בהכרעה זו צוין כי היא אינה חלה במקרים שבהם מוזכרים דמי הטיפול שנגבו לתיק העמיתים כפי שארע ביחס לחברה. בהמלצת בית המשפט הצדדים מקיימים הליך גישור.	כ-2 מיליון ש"ח.
23	5/2017 מחוזי-ת"א	עובדים של מעסיקים, שהנתבעות מנהלות ההסדר שלהם נ' מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה (תיקונים שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015 ו-2016), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הנזק הנתען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהן סיפקו למעסיקי שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה ועד שהמעסיק החל לשאת בעלויות התפעול בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ.	בקשת האישור כוללת טענות דומות לאלו שפורטו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, קודמת בזמן, שנמחקה על-ידי ביהמ"ש ביום 28 בנובמבר 2016 לנוכח המלצתו למחוק את ההליך. ביום 2 באוגוסט 2017 הוגשה מטעם המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"), ולחלופין העברתה לבית הדין לעבודה ולקביעת ערובה להוצאות וכן ביום 3 בדצמבר 2017 הגישה מבטח סימון תגובה לבקשת האישור. ביום 20 באוגוסט 2018 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט כי הסמכות העניינית נתונה לבית הדין לעבודה ובהתאם הורה על העברת התיק לבית הדין לעבודה. ביום 20 בינואר 2019 בקשת הסילוק והפקדת הערובה נדחתה. ביום 25 בפברואר הגישו המשיבות בקשה לצירוף נשיאות הארגונים העסקיים כמשיבה לבקשת האישור. בקשה זו נדחתה. מנגד, בקשה מטעם לשכת המסחר תל אביב והמרכז להצטרף כדיד בית המשפט מיום 3 באפריל 2019 התקבלה. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	357 מיליון ש"ח, מתוכם כ-131 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון סוכנות לביטוח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
24	5/2017 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב לעובדי המדינה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות, גבו ממבוטחים בביטוח רכב לעובדי מדינה, פרמיית ביטוח המגלמת סיכון גבוה יותר שאינו רלבנטי לתובעים ולחברי הקבוצה, וזאת תוך הפרה של הוראות סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח (איסור תיאור מטעה ואיסור פגיעה), הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות חוק החוזים לרבות הפרת חובת תם הלב בשלב המשא ומתן ובשלב החוזה ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הנתבעים: ליתן צו המורה לנתבעות להשיב על שאלונים ו/או לגלות בפני התובעים את כל המידע שיש בידם בקשר לגודל הקבוצה ושיעור הנזק שנגרם לה; להתיר לתובעים לתקן את כתב התובענה באופן של עדכון הנתונים המספריים והסכומים המתאימים כפי שיגולו על ידי הנתבעות; לפסוק לטובת חברי הקבוצה את סכום התובענה המהווה אומדן של שיעור הנזק שנגרם לחברי הקבוצה; וליתן צו המחייב את הנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות.	כל לקוח של הנתבעות, בשבע השנים האחרונות אשר רכש ממי מהנתבעות פוליסת ביטוח רכב לעובדי מדינה והיה זכאי להנחה בפרמיית הביטוח בשל העדר תביעות בשלוש שנים הקודמות, אך שילם פרמיה גבוהה יותר בשל אי התחשבות בעברו הביטוחי ו/או לפי פרמיה של העדר עבר ביטוחי.	כ-155 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעות יחד.	
25	7/2017 בית הדין האזורי לעבודה - ת"א	מבוטח מנהלים נ' החברה	טענה לפיה החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה הנקוב בנספח המצורף לפוליסת ביטוח מנהלים הונית ו/או בהתאמה לו. נטען כי החברה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס להפרשות המעביד לתגמולים, ואילו ביחס ליתר הכספים שבפוליסה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם קצבה נחות. הסעדים המבוקשים הינם: (א) להורות לחברה לשלם לכל עמית החבר בקבוצה, אשר קיבל קצבה שחושבה או שחלקה חושב לפי מקדמים גבוהים מאלו המפורטים בנספח ו/או מן המקדמים הנגזרים מאלה הנקובים בנספח, פיצוי בגובה ההפרש בין הקיצבה ששולמה לו בפועל לבין הקיצבה שצריכה הייתה להיות משולמת לו אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כד"ן. (ב) לצוות על החברה לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.	כל מי שהתקשר עם החברה בהסכם להבטחת קיצבה הנספח לפוליסת ביטוח מנהלים הוני (תהא כותרתו אשר תהא) שקיבל בפועל ו/או עתיד לקבל מהחברה סכום קצבה שחלקה ו/או כולה מחושב לפי מקדם הגבוה מזה הנקוב בנספח (לרבות נגזרותיו של אותו מקדם הנקוב בנספח)	לא הוערך על ידי התובע.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
26	9/2017 מחוזי-ים	מבוטח נ' החברה ו"אליהו 1959"	<p>לטענת התובעים, הנתבעות אינן מיישמות כנדרש את סעיף 5(ב) בחוק פסיקת ריבית והצמדה ואינן משלמות, כעניין של מדיניות, ריבית (לרבות ריבית פיגורים) והצמדה הנדרשים על פי אותו חוק.</p> <p>הסעדים העיקריים הינם: (א) הצהרה כי הנתבעות הפרו את הוראות הדין, כאשר הן לא הוסיפו לסכומי הכסף ששילמו הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה במקרים בהן הן שילמו סכומים במועד מאוחר למועד הפירעון; (ב) לחייב את הנתבעות בפיצוי בגין הנזקים שנגרמו כתוצאה מהפרה זו; (ג) לחייב את הנתבעות לתקן את מדיניותן מכאן ואילך באופן שהן יחויבו לקיים את הוראות החוק ביחס לתשלום ריבית והצמדה על תשלום חוב פסוק.</p> <p>בנוגע לחלק התביעה אשר הוגשה כנגד "אליהו 1959" בע"מ, הרי שבהתאם להסכם רכישת תיק Run Off בביטוח כללי שרכשה החברה מ"אליהו 1959", בעלת השליטה בחברה ביום 21 באפריל 2016, ככל שהתביעה נגד "אליהו 1959" כלולה בתיק ה-Run Off הרי היא מצויה באחריותה של החברה. היבטים של התביעה שאינם כלולים במסגרת תיק ה-Run Off אם וככל שיהיו לא יועברו לאחריותה של החברה. במסגרת ההסכם לרכישת תיק ה-Run Off נכללו הסדרים בנוגע לכיסוי ביטוח משנה בגין התביעות הכלולות בתיק ה-Run Off אשר נרכש וכן נכללו הסדרי שיפוי במקרים מסוימים.</p> <p>יוער כי - הודעה על כך נמסרה על ידי החברה ל"אליהו 1959".</p> <p>Run Off בביטוח כללי באליהו ראה באור 3.38. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.</p>	<p>כל מי ששולמו לו על ידי הנתבעות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרת המונח בחוק פסיקת ריבית והצמדה) מבלי שהתווספו לתשלום הסכום הפסוק הפרשי הצמדה וריבית ו/או ריבית צמודה.</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך, בכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח לצורך סמכות בית המשפט לעניין זה.</p>

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
27	10/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>לטענת התובע לפיה החברה מתעלמת מהוראות הדין לעניין הסדרת הליך השיווק והמכירה של כתבי השירות, וזאת בכך שהחברה משווקת למבוטחים תוכניות ביטוח רכב רכוש הכוללות כחלק אינהרנטי ובלתי ניתן להפרדה כתבי שירות, וזאת מבלי שהיא מציגה ללקוחות את מחירי כתבי השירות במהלך הליך השיווק והן לאחריו, ומבלי שהיא מאפשרת למבוטח לוותר על כתבי שירות ולקבל בתמורה מחיר נמוך יותר שישקף את עלות כתב השירות שהוסר; תוך יצירת התניה בפועל בין רכישת כתבי השירות לתוכנית הביטוח; תוך אי מסירת מידע מהימן ושלם למבוטחים בהליך השיווק והמכירה ולאחריו; ותוך אי התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח.</p> <p>הסעדים העיקריים: (א) פיצוי ו/או השבה בגובה הסכומים ששולמו ביתר בגין כתבי השירות שנמכרו במסגרת תוכנית הביטוח המקיף ו/או צד ג' לו החברה הייתה עומדת בחובותיה ע"פ דין במסגרת הליך השיווק והמכירה: עלות כתבי השירות שלא היו נרכשים כלל על ידי המבוטחים; הפער בין עלות כתבי השירות ששולמה לחברה על ידי המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח המקיף או צד ג' לבין העלות שהייתה משולמת על ידם לו היו נרכשים מצדדים שלישיים ו/או מהחברה במחיר נמוך יותר ו/או בתנאים עדיפים ולאחר עריכת סקר שוק, (ב) צו עשה שיוורה לחברה להציג למבוטחיה במסגרת הליך השיווק של תוכניות הביטוח לרכב (ובכלל) את מחירי כתב השירות בנפרד ממחיר פוליסת הביטוח; שלא להתנות רכישת תוכנית ביטוח ברכישת כתב שירות; להורות לחברה לאפשר למבוטחיה שלא לרכוש את כתבי השירות ו/או חלקם במסגרת תוכנית הביטוח תוך הפחתת עלותם מעלות תוכנית הביטוח באופן שיוזיל את עלות תכנית הביטוח בהתאם.</p>	<p>כל מי שרכש מהחברה כתבי שירות במסגרת פוליסת הביטוח רכוש רכב, צד ג' או מקיף, תוך שהחברה הפרה את הוראות הדין ביחס להליך השיווק והמכירה של כתבי השירות; וזאת בתקופה שהחלה 7 שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד למועד מתן פסק דין סופי בתובענה.</p>	<p>לא הוערך על ידי התובע.</p>	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
28	12/2017 מחוזי - ים	מועמדים שביקשו להתקבל לביטוח נ' החברה, חברות ביטוח נוספות וקופות חולים מכבי ושירותי בריאות כללית	סירוב לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטוסיטי בביטוח סיעודי; קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות; אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות עליו וכן הסירוב איננו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות (להלן: "חוק השוויון"), מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטחו), ("תקנות השוויון"). הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם: מתן צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את חוק השוויון והתקנות; מתן צו עשה המורה למשיבות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה, לקבוע נוהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידני ללא משוא פנים לבעלי מוגבלויות, על בסיס הוראות חוק השוויון; מתן צו עשה למשיבות למלא אחר הוראות הדין ואחר ההכרעה העקרונית של הממונה הקובעים הליך מסודר בכל הנוגע לסירוב להענקת ביטוח; מתן צו עשה שיורה למשיבות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים שאוזכרו לעיל; פיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לאמור בסעיף 19 נ"א (ב) לחוק השוויון בפיצויים ללא הוכחת נזק ובמידת הצורך אף בפיצוי בנזק לא ממוני; פיצוי חברי הקבוצה בגין נזק ממוני.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהמשיבות וקיבלו מהמשיבות יחס שונה ומפלה שלא כדון/או לא נמסרה להם תשובה מפורטת אודות מתן היחס השונה בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביולי 2018 הגישה קופת חולים כללית בקשה למחיקת התובענה כנגדה על הסף וביום 20 באוגוסט 2018 בקשת סילוק הוגשה גם על ידי מכבי שירותי בריאות. ביום 24 באוקטובר 2018 בית המשפט המליץ לצדדים לקיים הליך הידברות, לרבות במסגרת של גישור. בהתאם לכך הצדדים מקיימים ביניהם הליך הידברות. ביום 11 באפריל 2019 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בתביעה אחרת נגד החברה שעוסקת בסוגיה דומה, התומכת בעמדת המשיבות. החברה הגישה בקשה לבית המשפט לצרף עמדה זו בתיק.	לטענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי שקלים חדשים לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום שבסמכות בית המשפט המחוזי.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
29	1/2018 מחוז - מרכז	חברה לתועלת הציבור נ' החברה וחברות נוספות	<p>אי תשלום תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים שבהם הנזקים לא תוקנו בפועל.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הם: (א) הצהרה כי הימנעות הנתבעות משלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית שלא כדין; (ב) ליתן צו המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול במסגרת תגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן; כאשר כתוצאה מכך, גם באותו המקרה שבו מקבל מבטוח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כיסון", יחויבו הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק, לרבות המע"מ. ובאשר לחברי תת הקבוצה לכלול בתגמולי הביטוח כאמור גם את המע"מ בשיעור שאינו מקוזז על ידי חברי תת הקבוצה; (ג) לחייב את הנתבעות בתשלום הפיצוי לחברי הקבוצה; (ד) בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בס"ק ג' לעיל, היה ויפסק כי הפיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין, עותרת התובעת להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.</p>	<p>כל מבטוח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון.</p> <p>כמו כן, מבקשת התובעת לקבוצה תת קבוצה כדלקמן: כל חברי הקבוצה אשר זכאים מס תשומות חלקי.</p> <p>תובעת להחריג מחברי הקבוצה חברים אשר זכאים בניכוי מס תשומות מלא, בשל שימוש עסקי ברכבם (כגון: בעלי מוניות, אוטובוסים או משאיות).</p>	<p>תובענה זו ובקשת האישור שנלוות לה הוגשו באותה עילה בגינה הוגשו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות (במסגרת ת"צ 55177-05-15) ("התביעה הקודמת") אשר נמחקה, ראה סעיף ג.1 להלן.</p> <p>החברה הגישה בקשה לסילוק של בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"). ביום 14 במאי 2018 קבע בית המשפט כי הסוגיות שהועלו בבקשת הסילוק מצריכות בירור עובדתי וראייתי, אשר מקומו בשלב הדיון בבקשת האישור ולא במסגרת בקשת הסילוק.</p> <p>ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>להערכת התובעת הפיצוי לחברי הקבוצה מהחברה בגין כל שנה הינו בסך כ-13 מיליון ש"ח וכנגד כל החברות הינו כ-82 מיליון ש"ח לכל שנה.</p> <p>תקופת הפיצוי המבוקשת היא מה-4 ביוני 2001 עת שפורסם פסק הדין בעניין ע"א 1772/99 זלוצין נגד דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 203, או לחילופין למשך תקופה שמאז הגשת התביעה הקודמת שהוגשה כנגד הנתבעות באותה העילה במסגרת ת"צ 55177-05-15 (סעיף ג.1. להלן) או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דן.</p>

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
30	2/2018 מחוזי - תל אביב - יפו	עמיתים גופים מוסדיים ביניהם מגדל מקפת נ' הגופים המוסדיים	טענה כי הגופים המוסדיים גובים מעמיתים אשר נטלו מהם הלוואות מהחברות המנהלות תשלום בגין דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה/עמלת פירעון מוקדם בקשר עם העמדת הלוואות ו/או עריכת מסמכי הלוואות ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואות ו/או ניהול הלוואות. הסעד הנתבע הינו השבת כל סכומי העמלות שנגבו על ידי הגופים המוסדיים, במהלך תקופת שבע השנים שקדמו למועד הגשת התביעה וכן מתן צו עשה או פסק דין הצהרתי המורה כי הנתבעות אינן רשאיות לגבות לכיסן את העמלות נשוא התובענה.	כל עמיתי הנתבעות שנטלו הלוואות ואשר חויבו בתשלום כלשהו כמפורט בתביעה בקשר עם הלוואות.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית והצדדים הסכימו לצרף תובענה זו להליך הגישור המתנהל בתובענה מס' 22 בסעיף זה.	10 מיליון ש"ח.
31	3/2018 ביה"ד האזורי לעבודה - ת"א	עמיתים קרנות ביניהם מגדל נ' מקפת פנסיה מגדל וקרנות נסופות	טענה בדבר קיומה של חובה אקטיבית של גילוי יזום הכולל הסבר לעמיתים רווקים שביטוח שאירים הינו מוצר ביטוחי חסר כל ערך עבורם ועל כן מומלץ להם להימנע מרכישתו ומתשלום דמי ביטוח עבורו. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה כוללים: ליתן צו עשה המורה לנתבעות לזקוף לטובת קופת החסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שאירים, בתוספת התשואה שהיו חברי הקבוצה מקבלים על הכספים אלו אילו הם היו נזקפים לטובת קופת החסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שמצטרף או מצורף לקרן כי אם אין לו שאירים מוטב לו "לוותר" על רכישת ביטוח שאירים; וכן ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שהן מעבירות אותו למסלול ביטוח שאירים על פי הוראות החוזר, כי אם אין לו שאירים מוטב לו להודיע שהוא "מוותר" על רכישת ביטוח שאירים.	כל מי שאין לו שאירים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת בידי מי מהנתבעות ואשר הקרן גבתה מהם דמי ביטוח בגין ביטוח שאירים למרות שאין לו שאירים.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לא הוערך על ידי התובעים.
32	5/2018 מחוזי - מרכז	מבוטחת נ' החברה	טענה כי בפועלה של הנתבעת במסגרת בסילוק תביעות ביטוח בגין אובדן או גניבה של כבודה בביטוח נסיעות לחו"ל, פועלת הנתבעת שלא כדין ככל שהיא דוחה את הכיסוי עקב העדר אישור של הגשת תלונה במשטרה לגבי האובדן/הגניבה. הסעדים הנתבעים כוללים תשלום כל התביעות שנדחו עקב העדר אישור תלונה במשטרה, הצהרה כי הנתבעת הפרה את הוראות הדין והוראות הפוליסה, צו עשה המורה לנתבעת לפעול בהתאם לדין והפוליסה, השבה מלאה של כל הסכומים שנתבעו לפי פוליסת הביטוח ותביעתם נדחתה שלא כדין ופיצויים על נזק ממוני ושאינו ממוני מכוח דיני הנזיקין, הגנת הצרכן, חוק חוזה ביטוח, חוק החוזים וחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה).	כל מבוטחי הנתבעת בביטוח נסיעות לחו"ל אשר תביעתם בגין אובדן/גניבה נדחתה רק מחמת אי המצאת אישור הגשת תלונה במשטרה וזאת ב-7 השנים הקודמות לבקשה.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הצדדים מקיימים הליך הידברות לצורך סיום ההליך בפשרה. ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש הסדר פשרה מוסכם לאישור בית המשפט ולאחר דיון בבית המשפט הוגש הסדר מתוקן וכן ננקטו הפעולות הנדרשות בדיון לצורך אישור ההסכם.	לא ידוע במדויק. אומדן של 3 מיליון ש"ח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
33	12/2018 מחוזי - ירושלים	עמותה לקידום חברה הוגנת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מחזיקות בכספים שלא כדין כתוצאה מכך שהן משלמות למבוטחים תגמולי ביטוח או החזרי פרמיה באמצעות המחאות שלא נפדו שתוקפן היה מוגבל בזמן. לפי הטענה הנתבעות נדרשות לשלם את הכספים למבוטחים בהתאם לאמצעי התשלום שפרטיו מצויים בידן ובעתיד לשלם את הכספים באופן בו משולמת הפרמיה. עוד נטען, כי ככל שלא ניתן לאתר מי מחברי הקבוצה יש לחייב את הנתבעת להעביר את הכספים לאפטרופוס הכללי.	הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמתקיימים בו אחד או יותר מהתנאים הבאים: (1) מבוטחי הנתבעות, אשר זכאותם לתגמולי ביטוח או החזר דמי ביטוח הוכרה על ידי הנתבעות ונשלחו המחאות שלא נפדו על ידי המבוטחים מכל סיבה שהיא. (2) מבוטחי הנתבעות, אשר במועד משלוח ההמחאות כאמור או בסמוך לכך היו מצויים בידי הנתבעות פרטי חשבון הבנק או כרטיס החיוב שלהם ואשר באמצעותם ו/או מהם נגבתה על ידי הנתבעות הפרמיה, או שבאפשרות הנתבעות היה לברר פרטים אלו. (להלן: "חברי הקבוצה").	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 10 באפריל 2019 הגישה החברה בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. התובעת ציינה בתובענה כי אין באפשרותה להעריך כעת את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה, אולם ציינה כי היא מעריכה שמדובר במליוני שקלים ומעל 2.5 מיליון ש"ח.	
34	1/2019 מחוזי - תל אביב	מבוטחת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי דחיית תביעה בפוליסת תאונות אישיות, במקרה של אשפוז בבית חולים בעל אוריינטציה שיקומית, בהסתמך על הגדרת הפוליסה למונח בית חולים ככזה שאינו כולל בי"ח שיקומי, הינה שלא כדין. לטענת התובע מדובר בסייג לכיסוי שהוצג באופן מטעה ו/או לא נוסח כראוי.	הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה לקוחות מגדל שרכשו פוליסת בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי מוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בשלב זה מוערך בכ-24 מיליון ש"ח.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
35	1/2019 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	עניינה של התובענה בטענות כי הנתבעות שלא כדין, משיבות את החלק היחסי של דמי הביטוח בגין פוליסות רכב ודירה שבוטלו, באיחור של למעלה מ-14 יום ונמנעות שלא כדין מהוספת ריבית צמודה בעת איחור בהשבת דמי ביטוח. כן נטען כי מגדל ונתבעת נוספת נמנעות גם מהשבה מלאה של הצמדה למדד.	הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מי שקיבל מהנתבעות החזר יחסי של דמי ביטוח בהתאם לחוזי הביטוח ולתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), תשמ"ו-1986, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח רכב מנועי), תש"ע-2010 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), תשמ"ו-1986 (להלן: "התקנות"), באיחור של למעלה מ-14 יום מיום ביטול הביטוח;	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-4 מיליון ש"ח.
36	4/2019 אזורי לעבודה תל אביב	עובדת לשעבר נ' מבטח סיימון	עניינה של התובענה בטענות כי מבטח סיימון משלמת הפרשות לפנסיה בחסר ושלא בהתאם לצו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות ("צו ההרחבה"), אשר נטען לגביו בתובענה כי הוא חל בענף הביטוח וכן בטענה כי מבטח סיימון אינה משלמת לעובדים המקבלים עמלות ו/או שכר לפי תפוקה ("עמלות מכירה") זכויות סוציאליות בגין רכיבים אלה. הסעד העיקרי הנתבע הינו סעד כספי וכן סעד הצהרתי המורה למבטח סיימון לחדול מלהפר את זכויות חברי הקבוצה.	הקבוצות אותן מבקשת התובעת לייצג הינן כדלהלן: (1) כל עובדי מבטח סיימון, אשר הועסקו מחודש מרס 2012 ואשר לא שולמו עבורם הפקדות בהתאם לצו ההרחבה, לרבות בגין עמלות מכירה, וכן לא שולמו להם זכויות סוציאליות בגין עמלות מכירה;	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	13 מיליון ש"ח.
				(2) כל עובדי מבטח סיימון, אשר קבלו עמלות מכירה והשכר הקובע שלהם לחופשה שנתית, מחודש מרס 2016, לא כלל רכיב זה.		

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
37	5/2019	מבוטח בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא קיבלה אישור כנדרש בדין לשיעור דמי הביטוח בגין השבת הכיסוי הביטוחי בביטוח מקיף לרכב לקדמותו, לאחר ששולמו תגמולי ביטוח בגין מקרה ביטוח שבו לא נגרם לרכב אבד גמור ("דמי קימום"). לחילופין טוען התובע כי הנוסחה שבה מגדל עושה שימוש לחישוב שיעור דמי הקימום, הינה בלתי סבירה בעליל או לחילופין מגדל מיישמת נוסחה זו באופן בלתי סביר בעליל.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהיו ו/או שהינם בעלי פוליסת ביטוח מקיף לרכב של מגדל אשר בתקופה של 7 השנים שקדמו להגשת התובענה, שילמו דמי קימום ו/או נגבו מהם דמי קימום.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-346 מיליון ש"ח או לחילופין כ-312 מיליון ש"ח או לחילופי כ-176 מיליון ש"ח.
38	5/2019	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות הכוללות נוסחת השתתפות ברווחים עם נוסחת RM, החברה אינה משלמת את מלוא התשלומים כמתחייב מפוליסת הביטוח ומהוראות הדין, ובכלל זאת את מלוא חלקם של המבוטחים ברווחים מכוח הפוליסות וכן בטענה להפרת חובות הגילוי והדיווח למבוטחים בקשר לפוליסה וזכויותיהם מכוחה.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל המבוטחים או שהיו מבוטחים בחברה, ואשר קיבלו תשלומים על פי פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים בהן מופיעה נוסחת RM.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	692 מיליון ש"ח.
בבקשה, נסמך התובע על החלטה המאשרת תביעה ייצוגית כנגד חברת ביטוח אחרת לגבי פוליסות שנהוגות באותה חברה בעילות דומות.						
תביעה דומה נוספת הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.						
39	5/2019	מבוטח בפוליסת אובדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מסרבת להכיר באובדן כושר עבודה הנובע מניתוח מניעתי ו/או הצורך בו כמקרה ביטוח על פי הפוליסה, הכולל דרישה של מחלה או קרות תאונה	כל אדם שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי מסוג אובדן כושר עבודה, שבו מחלה מהווה מקרה ביטוח, אולם המשיבה מיאנה להכיר בחבותה כלפיו למרות שקיים צורך רפואי בביצוע הניתוח, וזאת בנימוק שאין צורך ממשי לבצעו ו/או על יסוד הטענה לפיה אובדן כושר העבודה נובע מעצם ביצוע ניתוח שהינו מניעתי כאשר לא ארעה כל מחלה ו/או על יסוד כל נימוק אחר.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-566 מיליון ש"ח

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	8/2017 בית הדין האיזורי לעבודה - ת"א	מבוטח נ' החברה	סירובה של החברה להגיש תביעת חוב לביטוח לאומי בגין הפרשים של הפרשות של חסכון פנסיוני במצב של מעסיק בהליכי פירוק. הסעדים העיקריים הנתבעים: (א) סעד הצהרתי ולפיו במצב של פירוק המעסיק החברה חייבת להגיש תביעת חוב כאמור עד למועד חיסול החברה (שלאחריו לא ניתן להגיש עוד תביעת חוב), היא תפצה את העובד בגובה התשלומים לפי תביעת החוב, (ב) צו עשה המורה לחברה לשנות נהליה ולהגיש תביעת חוב בגין זכויות פנסיונית שלא שולמו, ככל שהחברות טרם חוסלו וכן לפרסם נוהל שיעגן את חובת הגשת תביעת החוב בהתאם לדין המהותי במצב של מעסיק בפירוק, (ג) צו עשה המורה לחברה לפנות למבוטחיה בעת שחברה נכנסת להליכי פירוק בהתאם לנתוני הכ"ר, על מנת שניתן יהיה לבחון את ההפרשות ואם הן מלאות וכן (ד) סעד כספי - פיצוי לכל חברי הקבוצה אשר מעסיקיהם חוסלו בגובה ההפרשות הפנסיוניות שלא נתבעו באמצעות הוכחות החוב.	כל המבוטחים שמעסיקיהם נכנסו להליכי פירוק וקיים פער מהותי בין הדין החל בעניינם לבין תנאי הפוליסה עליה חתמו, ב-7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ולא הוגשה בעניינם תביעת חוב על ידי החברה.	ביום 10 ביולי 2018 אושרה הסתלקות התובעים בתיק. תוך הפחתת שכר הטרחה והגמול עליו המליצו הצדדים. בגין הפחתה זו הגיש המבקש ערעור לביה"ד הארצי לעבודה. ביום 4 במרס 2019 ניתן פסק דין על ידי ביה"ד הארצי לעבודה, לפיו הערעור נמחק, לבקשת המערער, ובהסכמת החברה, ללא צו להוצאות.
2	11/2017 מחוזי - מרכז	תנועת יצו - הסתדרות עולמית ציוניות נ' החברה וחברות נוספות	גביית פרמיית ביטוח הכוללת "תוספת סיכון", הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים וזאת למרות העובדה שהמבוטחים כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי וגם כאשר המבוטחים הספיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה גביית פרמיה גבוהה יותר.	אינו ניתן להערכה.	ביום 17 בפברואר 2019 אישר בית המשפט הסתלקות התובע מהבקשה ודחה את התביעה ללא צו הוצאות.

להלן מתוארות תובענות מהותיות אחרות, סכום התביעות מוצג נכון למועד הגשתן.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	1/2018 מחוזי - מרכז	התעשייה האווירית לישראל בע"מ נ' פלתורס סוכנויות ביטוח בע"מ (חברה נינה של החברה, "פלתורס") וכנגד נתבעות נוספות	תביעה לתשלום יתרת תגמולי הביטוח בקשר עם אובדנו המוחלט של הלוויין "עמוס 6" (להלן: "הלוויין") בתוספת ריבית מרבית לפי סעיף 28א לחוק חוזה הביטוח (להלן: "הריבית"). על פי הנטען בתובענה, המבטחים בפוליסת טרום השיגור של הלוויין (הנתבעים אף הם בתביעה) חבים כלפי התעשייה האווירית לישראל במלוא יתרת תגמולי הביטוח שטרם שולמו על ידיהם בתוספת הריבית. עוד נטען בתובענה, כי פלתורס וחברת Marsh Ltd. (להלן: "מארש"), אשר על פי הנטען בתובענה שימשו בהתאמה, כסוכן ביטוח וכברוקר בקשר עם פוליסת טרום השיגור כאמור, הפרו את חובותיהן כלפי התעשייה האווירית וחבות אף הן במלוא יתרת תגמולי הביטוח, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים. עיקר עילות התביעה הנתענות כלפי פלתורס במסגרת התובענה הן: הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובות סוכן ביטוח והתרשלות. הסעדים המבוקשים נגד המבטחים הם: תשלום יתרת תגמולי הביטוח במלואם, פיצויים בגין הנזקים שנגרמו לכאורה לתעשייה האווירית עקב העיכוב בתשלום יתרת התגמולים וכן תשלום הריבית. הסעדים המבוקשים נגד פלתורס ומארש הם: (א) לקבוע כי כל אחת מבין פלתורס ומארש חבה בתשלום יתרת תגמולי הביטוח לתעשייה האווירית, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים; (ב) לקבוע כי כל אחת מבין פלתורס ומארש נושאת באחריות לכל נזק שנגרם לכאורה לתעשייה האווירית בגין מחדליה הנתענים, וכי על כל אחת מהן לפצות את התעשייה האווירית בגין כך.	סכום התביעה (כולל הריבית) הועמד על סך של כ-303 מיליון ש"ח. יחד עם זאת, על פי המצוין בתובענה, על המבטחים לשלם לתעשייה האווירית סכום נוסף של 21 מיליון דולר, בתמורה להגשת המעורבים (לרבות פלתורס ומארש). על פי דיווחיה של התעשייה האווירית, הסכום האמור אכן שולם לה על ידי המבטחים בחודש מרס 2018, והוא אמור להיות מנוכה מסכום התביעה, כך שזה צפוי לעמוד על כ-231 מיליון ש"ח.	הוגשו כתבי הגנה בתיק: תע"א הגישה כתב תשובה. מארש הגישה הודעת צד ג' כנגד המבטחים ופלתורס ובמסגרתה היא עותרת לחיוב של מי מאלו, היה ותמצא חייבת בתשלום לתעשייה האווירית. (להלן: "הודעת צד ג"). הוגש כתב הגנה להודעת צד ג'. מארש הגישה כתב תשובה. בהמלצת בית המשפט הצדדים קיימו הליך גישור בתיק, אשר לא צלח. יחד עם זאת, הצדדים ממשיכים לנהל מגעים ביניהם בניסיון להביא לסיום ההליך בפשרה. טרם הושלמו ההליכים המקדמיים בתיק.
2	10/2018 מחוזי מרכז	דירות בע"מ נ' החברה ומגדל קרנות פנסיה וקופות גמל מגדל אחזקות נדל"ן	טענה לאי עמידה בהתחייבות חוזית וגרימת נזקים לתובעת בקניון הזהב בראשון לציון אשר בו מחזיקות החברה ומגדל מקפת בשיעור של 75% בשותפות עם דירות יוקרה המחזיקים 25% ומעניקים שירותי ניהול בקשר סיכול פרויקט "גולדמן מרקט" בקניון. קדמה לתביעה זו תביעה שהוגשה ע"י דירות יוקרה לצווים הצהרתיים בקשר לשוק האוכל אשר בסופה בית המשפט נתן החלטה ביום 3 במאי 2018 על מחיקה וחיוב הוצאות המבקשת בסך 7,500 ש"ח.	800 מיליון ש"ח.	הוגש כתב הגנה ביום 29 בינואר 2019. הצדדים מצויים בהליכים המקדמיים בתיק.

ה. סיכום נתוני תביעות משפטיות

(1) להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות⁽²⁾ (3)	5	1,693,532
צוין סכום המתייחס לקבוצה	3	1,468,532
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	225,000
לא צוין סכום התביעה	1	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות⁽³⁾	34	5,678,450
צוין סכום המתייחס לקבוצה ⁽⁴⁾	17	3,475,435
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	3	2,203,015
לא צוין סכום התביעה	14	-
תביעות מהותיות אחרות	2	1,102,900
צוין סכום המתייחס לקבוצה	2	1,102,900

- (1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.
(2) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק (תביעה מס' 3 בטבלה בסעיף ב' לעיל), שם הוערך סכום התביעה במאות מיליוני ש"ח מבלי שנגקב בסכום תביעה.
(3) מקום בו צוין סכום המתייחס לקבוצה, הובא בחשבון הסכום המתייחס לקבוצה ולא הסכום המתייחס לכלל הנתבעות.
(4) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק וניתנה הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח (תביעה מס' 18 בטבלה בסעיף ב' לעיל).

(2) סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף 1 לעיל מסתכם בכ-130 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 כ-125 מיליון ש"ח).

(3) סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט בסעיף ו' להלן, הינן כ-162 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 כ-203 מיליון ש"ח).

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים ואחרים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) בחודש יולי 2017 קיבלה החברה הודעה מחברה מנהלת שאיננה בבעלות החברה (להלן: "הנתבעת"), אודות כתב תביעה שהוגש בחודש אוקטובר 2016 נגד הנתבעת לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בת"צ 35374-10-16-16 ע"י בניו של מנוח שהינם מוטבים של המנוח בקופת גמל שמנוהלת ע"י הנתבעת (להלן: "התובעים"). יחד עם התובענה הוגשה נגד הנתבעת בקשה לאישור התובענה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות. בהודעה הנ"ל ציינה הנתבעת כי עניינה של התובענה הוא בביטוח חיים קבוצתי אשר רכשה הנתבעת (וקודמותיה) עבור עמיתיה. עוד ציינה הנתבעת בהודעה הנ"ל, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, בין השאר, כי הנתבעת (וקודמותיה), הפרה את חובותיה על-פי דין, ונמנעה משלוח הודעות למוטביו או ליורשיו של עמית שנפטר אודות קיומה של פוליסת ביטוח חיים וזכאותו לקבלת תגמולים מכח אותה פוליסה, כך שבסופו של יום חלה התיישנות על התביעה הביטוחית. בנוסף, מציינת הנתבעת, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, כי היה על הנתבעת לפעול באופן אקטיבי לצורך קבלת כספי ביטוח החיים, להתריע בפני המוטבים או היורשים כי קיימת תקופת התיישנות מקוצרת על-פי הדין לצורך הגשת תביעה ביטוחית, ואף להגיש תביעה על-מנת לקבל את תגמולי הביטוח עבור אותם מוטבים/יורשים, אשר יוחזקו בחשבון העמית. כמו כן, טענה הנתבעת בהודעה הנ"ל כי היא אינה מרוויחה מקיומה של פוליסת ביטוח חיים קבוצתי לעמיתיה, וכי תשלומי הפרמיה שמשלמים העמיתים מועברים לחברת הביטוח במלואם; ועל-כן הגורם היחיד שהתעשר, לטענתה, כתוצאה מאי תשלום תגמולי ביטוח של פוליסת ביטוח החיים למוטבי או יורשי העמית (ככל שהיו מקרים כאלה) היא החברה המבטחת (ובין היתר החברה). כן הנתבעת ציינה בהודעתה, כי היא שומרת על טענותיה וזכויותיה כלפי החברה ככל שהתביעה תתקבל (להלן: "ההודעה").

במהלך השנים בהם ביטחה החברה את חברי קופת הגמל של הנתבעת, שילמה החברה תגמולי ביטוח ישירות לנתבעת בגין כל המבוטחים אשר נפטרו ובגינם הוגשה תביעה על ידי הנתבעת. מאחר והנתבעת היתה בעלת הפוליסה אין באפשרות החברה להעריך האם יש מבוטחים נוספים אשר יתכן והיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח טרם חלוף תקופת התיישנות. עד למועד פרסום דוח זה לא הוגשה דרישת תשלום כלשהי כנגד החברה בקשר עם הנטען בהודעה.

(2) לעניין שומות המס לשנים 2011 ו-2012 בסוגיית החבות במס רווח בגין דיבידנד מחברות מוחזקות ששורשר למגדל אחזקות וערעורים שהגישה החברה בבית משפט המחוזי בתל-אביב, ראה באור 1.ד.21. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018. להערכת החברה, לא נדרשת הפרשה למס בגין סוגיה זו מעבר לרשום בדוחות הכספיים.

(3) החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-138 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 כ-143 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיף 4.ו-5. לבאור זה.

(4) הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבוטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק ומכיוון האכיפה.

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

5) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושייכותם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. בהקשר זה יצוין, כי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), אשר נכנסו לתוקף בהדרגה החל מיום 1 בפברואר 2016 נועדו להקל על מורכבות זו, באמצעות הסדרה של זרימת מידע ממוכנת בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושייכותם למרכיבי חשבון קופת הגמל, לרבות לעניין המיסוי. יחד עם זאת, יישומן של תקנות התשלומים הינו הליך מורכב אשר יש בו, בטווח הקצר, כדי ליצור קשיים תפעוליים, לרבות הגדלת הוצאות התפעול והמיכון עקב כך.

בהקשר זה יצוין, כי ביום 23 במאי 2019 התקבל בחברה דוח ביקורת מטעם הממונה בנושא תשלומים לקופת גמל, זאת בהמשך לביקורת שבוצעה על ידו בחברה בתקופה שבין יולי 2017 ליולי 2018. הדוח עוסק במספר ליקויים הנוגעים בעיקרם לאופן יישומן של תקנות התשלומים ואופן קליטת הכספים בפוליסות ביטוח מנהלים במערכות החברה. החברה נתבקשה להעביר לממונה תכנית עבודה לתיקון הליקויים שהוצגו בדוח וכן ניתנה לה האפשרות להגיש הערות והשגות, ככל שישנן, לגבי הפגמים או הדרישות לתיקונם, כפי שפורטו בדוח. בהתאם, החברה נערכת לפעול לגיבוש תכנית עבודה כאמור ובוחנת אם בדעתה להשיג על ממצאי הדוח.

עוד יצוין, כי מוצרי הקבוצה אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיונות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 37.א. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018.

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

ביטוח חיים

בשנים האחרונות נצפו תופעות שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות. בכללן עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית ובשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החיסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לעלייה בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיצבר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K"). פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה ירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות הממונה שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים ערך ה-K שהחברה משתמשת בו עבור פוליסות מבטיחות תשואה עומד על 0.02% ועבור פוליסות משתפות ברווחים 0.80% (ליום 31 בדצמבר 2018 ו-0.02% ו-0.86% בהתאמה, וליום 31 במרס 2018 ו-0.02% ו-0.82% בהתאמה).

הקטיון בשיעור ה-K של פוליסות משתפות ברווחים ברבעון האחרון ביחס לרבעון הקודם נובעת מקטיון תחזית הרווחים הנגזרת מירידת שיעורי הריבית חסרת הסיכון והשפעתה מוצגת להלן.

בעקבות השינויים בעקום הריבית שאירעו בתקופת הדוח, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, לרבות השפעת הריבית על נכסי מקבלי הקצבאות ודמי הניהול הנגזרים מהם.

שינויים בעקום הריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019 גרמו להגדלת ההפרשות בסך של כ-530 מיליון ש"ח לפני מס, מזה: גידול של כ-322 מיליון ש"ח לפני מס בגין בחינת נאותות העתודות (LAT), וגידול בסך של כ-208 מיליון ש"ח בעתודה המשלימה לגמלאות.

השפעת התופעות הנ"ל על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		שינוי בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות הגדלת (הקטנת) העתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K) סך הגידול (קטיון) בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית שינוי בהנחות הגמלה סך הכל השפעה על עתודה משלימה לגמלה גידול (קטיון) בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT) סך הכל לפני מס סך הכל לאחר מס
	2018	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		מיליוני ש"ח
(369)	(106)	2	
(256)	21	206	
(625)	(85)	208	
221	-	-	
(404)	(85)	208	
(197)	133	322	
(601)	48	530	
(396)	31	349	

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

ביטוח כללי

החל מיום 31 בדצמבר 2015 בוחנת החברה את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המפורטים בבאור 2.1.2. ה. לדוחות הכספיים השנתיים. בעקבות בחינה זו מצאה החברה במאזן דצמבר 2015, כי נדרש להשלים עתודות על פי עקרונות הנוהג המיטבי בענפים חבות צד ג' ומעבידים ובהתאם לכך החברה מהוות את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו. ההיוון הינו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019, הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים בסך של כ-36 מיליון ש"ח בשייר לפני מס וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. ביום 24 בינואר 2019 סיימה גברת מיכל לשם את תפקידה כמבקרת הפנים של החברה. לאור האמור, מונה מר תמיר סולומון למבקר פנימי של החברה ושל מגדל אחזקות, והחל לכהן ביום 25 בינואר 2019, וזאת לאחר הודעת הממונה כי אינו מתנגד לאישור המינוי האמור. לפרטים נוספים, ראה דוחות מידיים של החברה מיום 30 בדצמבר 2018 (מספר אסמכתא: 2018-01-128175), ומיום 27 בינואר 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-009759).

ג. ביום 1 במרס 2019 סיים פרופסור עודד שריג את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, והחל ממועד זה, החל מר ניר גלעד את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, וזאת לאחר הודעת הממונה כי אינו מתנגד לאישור המינוי כאמור, ולאחר אישור דירקטוריון החברה למינוי האמור. לפרטים נוספים, ראה דוחות מידיים של החברה מיום 12 בפברואר 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-012301) ומיום 13 בפברואר 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-012652).

ד. ביום 3 בינואר 2019 ביצעה מגדל גיוס הון פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב סדרה א' בסכום של כ-518 מיליוני ש"ח. למידע נוסף ראה באור 7.ה.1.

- א. ביום 6 במאי 2019 הודיע מר דורון ספיר לדירקטוריון החברה ולדירקטוריון מגדל אחזקות על רצונו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה. לבקשת החברה המועד המדויק ייקבע בהמשך, תוך מתן תקופת היערכות לקבוצה.
- ב. לעניין הקצאה פרטית של אגרות החוב סדרה ו', על דרך של הרחבת סדרה, ראה באור 2.ה.7.
- ג. לאחר תאריך הדיווח, ביום 16 במאי 2019, חתמו החברה, מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ (להלן "מגדל מקפת"), הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן "ההסתדרות") וועד העובדים במגדל על הסכם קיבוצי מיוחד לתקופה שבין יום 1 לאפריל 2019 ועד ליום 31 לדצמבר 2021 ("ההסכם הקיבוצי החדש"). הוראות ההסכם הקיבוצי החדש באות במקום הוראות ההסכמים הקודמים, אשר חלו מכוח הדין עד למועד חתימתו של ההסכם הקיבוצי החדש וממועד זה ואילך יחול ההסכם הקיבוצי החדש בלבד.
- עיקר העדכונים בהסכם הקיבוצי החדש כוללים את ההסכמות הבאות:
1. שכר המינימום לעובד במשרה מלאה, יהיה החל מיום 1 באפריל 2019, סך של 5,800 ש"ח ברוטו לחודש לעובד חדש, ולעובד שעתי סך של 31 ש"ח לשעה. במסגרת העדכון הוסכם על שכר מינימום ביחס ל-4 מדרגות ותק העולות על: שנת עבודה אחת, 10 שנות עבודה, 20 שנות עבודה ועד לוותק של מעל 30 שנה.
 2. בכל אחת מהשנים 2019-2021 תשלם החברה תוספת שכר לעובדים הקבועים עליהם חל ההסכם הקיבוצי והמועסקים במגדל במועד התשלום וכן לעובדים בתקופת הניסיון אשר השלימו 18 חודשי עבודה במועד זה, בשיעור מצטבר של 9%, לשנים 2019-2021, מתוכם 4.8% רכיב קבוע ו-4.2% לפי שקול דעת מנהל.
 3. הפרשות המעסיק לתגמולים לחסכון הפנסיוני יועלו ל-7.5% באופן מדורג על פני השנים 2019-2020.
 4. במסגרת העדכון נכללו הסדרים בעניין תנאי רווחה שונים הכוללים בין היתר, קייטנה לילדי עובדים, הגדלת ההשתתפות במימון ארוחת צהריים, תשלום שכר עבודה מלא מהיום הראשון בימי מחלה לעובדים בותק של 18 חודשי עבודה בחברה וכן הגדלת תקציב הרווחה לטובת נופש לעובדים.
 5. מענק שנתי (בנוס) - יחולק מענק שנתי לעובדים עליהם חל ההסכם הקיבוצי, אשר מועסקים במועד חלוקתו, בכפוף להחלטת דירקטוריון בכל שנה על הענקת בנוס מתוך יעדי חברה נבחרים ומוגדרים הנכללים במדיניות התגמול של החברה ולמידת העמידה בהם על בסיס שנה קלנדרית. הבנוס בגין כל שנה ישולם בשנה העוקבת. בגין כל שנה משנות ההסכם הקיבוצי 2019-2021, ככל שלא יחולק לעובדים בנוס כמפורט לעיל, העובדים יהיו זכאים למענק מיוחד בגובה של 25% מהשכר החודשי (שהינו משכורת היסוד ותשלום בגין שעות נוספות גלובליות ככל שמשולמות לעובד) ובתנאי שהרווח השנתי הכולל לאחר מס של החברה ולאחר חלוקת המענק השנתי האמור, לא יפחת מ-100 מיליון ש"ח.
 6. סמוך לאחר חתימת ההסכם הקיבוצי ישולם לעובדים שהחלו לעבוד בחברה לפני יום 1 באפריל 2018, מענק חתימה חד פעמי בשיעור של 25% מהשכר החודשי של העובד.
 7. ההסכם הקיבוצי החדש כולל הוראות לעניין התייעלות בתקופת ההסכם הקיבוצי. הליך התייעלות כולל סיום העסקה של כ-210 עובדים ביחידות השונות בחברה, אשר יבוצע בנוסף למה שנקבע בהסכם הקיבוצי משנת 2015 ולא מומש עד כה. תוכנית התייעלות תכלול שלב ראשון של פרישה מרצון בכפוף לאישור הנהלת החברה ושלב שני של סיום העסקה בתנאים מיטיבים.
 - במסגרת הליך הפרישה מרצון תוצע, בתוך 90 יום ממועד חתימת ההסכם הקיבוצי החדש תכנית פרישה מרצון לעובדים מגיל 58 ומעלה המועסקים בחברה 5 שנים ויותר, במסגרתה תינתן להם האפשרות, בכפוף לאישור החברה, לסיים את העסקתם. ככל שבאמצעות הליך הפרישה מרצון לא יתמלאו המכסות כאמור, תוכל החברה לסיים את העסקתם של עובדים נוספים, בתנאים מיטיבים, ועד להשלמת המכסות כאמור.
 - עלות ההטבות לפורשים מוערכת בטווח של כ-53-43 מיליון ש"ח.
 8. אומדן הגידול הממוצע בעלות הכוללת של הוצאות כוח אדם הקבועות של החברה בכל שנה משנות ההסכם ביחס לשנה הקודמת הרלוונטית הוא כ-25 מיליון ש"ח. מובהר כי האומדן הנ"ל, אינו כולל את סכום הבנוס לעובדים כמפורט בסעיף 5 לעיל, אם וככל שיינתן, ואינו כולל השפעות תוכנית התייעלות כמפורט בסעיף 7 לעיל, אם וככל שתהיינה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד
בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

הגדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 במרס 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ-143,301 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2019, וחלקה של החברה בהפסדים הינו כ-21 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
30 במאי 2019

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נכסים

420,060	405,552	422,692	נכסים לא מוחשיים
1,890,611	1,871,632	1,921,292	הוצאות רכישה נדחות
469,792	482,009	544,080	רכוש קבוע
1,170,031	1,335,794	1,189,637	השקעות בחברות בנות וכלולות
6,230,525	6,071,673	6,259,603	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
868,752	842,421	868,082	נדל"ן להשקעה - אחר
999,443	1,050,449	992,373	נכסי ביטוח משנה
241,198	135,618	169,496	נכסי מסים שוטפים
1,712,382	1,432,331	718,377	חייבים ויתרות חובה
735,878	934,754	930,330	פרמיות לגביה
86,245,691	88,278,797	91,393,843	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות
11,185,309	11,644,120	10,690,407	נכסי חוב סחירים
24,594,158	23,775,955	25,122,745	נכסי חוב שאינם סחירים
866,162	1,062,413	850,357	מניות
2,714,699	2,590,627	2,317,152	אחרות
39,360,328	39,073,115	38,980,661	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
10,564,992	5,829,628	11,649,479	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,441,124	2,207,971	2,709,003	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
206,065	-	206,065	נכסים המוחזקים למכירה
153,556,872	149,951,744	158,955,013	סך הכל נכסים
104,799,754	101,738,006	110,097,900	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

			<u>הון</u>
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
117,353	496,660	412,709	קרנות הון
4,949,523	4,433,954	4,982,448	עודפים
<u>5,579,221</u>	<u>5,442,959</u>	<u>5,907,502</u>	סך הכל הון
			<u>התחייבויות</u>
35,666,483	35,552,462	36,452,638	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
103,413,383	100,596,354	109,075,317	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
210,903	444,261 ^(*)	356,703	התחייבויות בגין מסים נדחים
300,937	306,398	311,560	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
61,851	72,015 ^(*)	3,713	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,821,061	1,916,953	1,951,295	זכאים ויתרות זכות
6,503,033	5,620,342	4,896,285	התחייבויות פיננסיות
<u>147,977,651</u>	<u>144,508,785</u>	<u>153,047,511</u>	סך הכל התחייבויות
<u>153,556,872</u>	<u>149,951,744</u>	<u>158,955,013</u>	סך הכל הון והתחייבויות

^(*) סווג מחדש.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
13,382,300	3,253,666	3,423,507	פרמיות שהורווחו ברוטו
734,310	179,868	187,775	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,647,990	3,073,798	3,235,732	פרמיות שהורווחו בשייר
1,355,771	230,351	5,384,230	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,008,683	267,975	550,130	הכנסות מדמי ניהול
176,964	40,618	43,418	הכנסות מעמלות
4,615	574	3,168	הכנסות אחרות
15,194,023	3,613,316	9,216,678	סך הכל הכנסות
12,340,959	3,080,049	8,617,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
329,431	97,285	70,596	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,011,528	2,982,764	8,546,711	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,646,973	398,464	433,558	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
685,475	173,634	181,632	הוצאות הנהלה וכלליות
8,480	2,212	1,900	הוצאות אחרות
173,246	37,707	39,658	הוצאות מימון
14,525,702	3,594,781	9,203,459	סך הכל הוצאות
75,010	22,624	17,324	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
743,331	41,159	30,543	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
197,065	5,795	(2,382)	מסים על הכנסה
546,266	35,364	32,925	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
546,266	35,364	32,925	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(401,692)	(1,577)	478,064	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר
(346,546)	(105,119)	(41,704)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
76,981	8,083	6,778	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(4,456)	(1,187)	4,141	חלק ההחברה ברווח כולל אחר, נטו של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
1,493	247	(617)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
229,504	33,717	(151,517)	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(509)	(82)	211	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
(445,225)	(65,918)	295,356	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
6,116	-	-	רווח ממדידה מחדש בשל תכנית הטבה מוגדרת
642	-	-	חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(2,091)	-	-	השפעת המס
4,667	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(440,558)	(65,918)	295,356	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
105,708	(30,554)	328,281	רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה							
קרנות הון							
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	זמינים למכירה	תרגום של פעילות חוץ	הערכה מחדש	עודפים	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
512,345	53,070	21,368	39,736	(173)	3,352	4,949,523	5,579,221
-	-	-	-	-	-	32,925	32,925
-	-	-	295,762	(406)	-	-	295,356
-	-	-	295,762	(406)	-	32,925	328,281
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>335,498</u>	<u>(579)</u>	<u>3,352</u>	<u>4,982,448</u>	<u>5,907,502</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2019
(מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2019
(בלתי מבוקר)

מיוחס לבעלי מניות החברה							
קרנות הון							
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	זמינים למכירה	תרגום של פעילות חוץ	הערכה מחדש	עודפים	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
512,345	53,070	21,368	485,945	(1,157)	3,352	4,398,590	5,473,513
-	-	-	-	-	-	35,364	35,364
-	-	-	(66,083)	165	-	-	(65,918)
-	-	-	(66,083)	165	-	35,364	(30,554)
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>419,862</u>	<u>(992)</u>	<u>3,352</u>	<u>4,433,954</u>	<u>5,442,959</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2018
(מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2018
(בלתי מבוקר)

מיוחס לבעלי מניות החברה							
קרנות הון							
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	זמינים למכירה	תרגום של פעילות חוץ	הערכה מחדש	עודפים	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
512,345	53,070	21,368	485,945	(1,157)	3,352	4,398,590	5,473,513
-	-	-	-	-	-	546,266	546,266
-	-	-	(446,209)	984	-	4,667	(440,558)
-	-	-	(446,209)	984	-	550,933	105,708
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>39,736</u>	<u>(173)</u>	<u>3,352</u>	<u>4,949,523</u>	<u>5,579,221</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2018
(מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
(מבוקר)

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2019				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה בלתי מבוקר	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
10,908,667	-	10,908,667	-	נכסי חוב סחירים
25,152,134	25,152,134	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
865,837	-	865,837	-	מניות
2,347,410	-	2,228,575	118,835	אחרות
39,274,048	25,152,134	14,003,079	118,835	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2018				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה בלתי מבוקר	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
11,788,512	-	11,788,512	-	נכסי חוב סחירים
23,806,703	23,806,703	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,703	-	1,073,703	-	מניות
2,625,424	-	2,422,535	202,889	אחרות
39,294,342	23,806,703	15,284,750	202,889	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2018				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה מבוקר	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
11,345,221	-	11,345,221	-	נכסי חוב סחירים
24,661,318	24,661,318	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
883,652	-	883,652	-	מניות
2,762,813	-	2,426,137	336,676	אחרות
39,653,004	24,661,318	14,655,010	336,676	סך השקעות פיננסיות אחרות

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס 2019		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
6,922,082	6,806,990	אגרות חוב ממשלתיות
3,986,585	3,899,246	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
10,908,667	10,706,236	סך נכסי חוב סחירים
26,887		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2018		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
7,828,769	7,747,845	אגרות חוב ממשלתיות
3,959,743	3,867,890	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
11,788,512	11,615,735	סך נכסי חוב סחירים
2,951		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2018		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
6,892,312	7,004,946	אגרות חוב ממשלתיות
4,452,909	4,529,060	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
11,345,221	11,534,006	סך נכסי חוב סחירים
37,971		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. מניות

ליום 31 במרס 2019		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
794,432	657,932	מניות סחירות
71,405	38,414	מניות שאינן סחירות
865,837	696,346	סך מניות
102,856		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2018		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,007,413	849,209	מניות סחירות
66,290	36,367	מניות שאינן סחירות
1,073,703	885,576	סך מניות
115,251		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2018		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
808,792	714,356	מניות סחירות
74,860	38,181	מניות שאינן סחירות
883,652	752,537	סך מניות
108,481		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

^(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. אחרות

ליום 31 במרס 2019		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,203,081	1,137,651	השקעות פיננסיות סחירות
1,144,329	1,027,571	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,347,410	2,165,222	סך השקעות פיננסיות אחרות
380,106		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2018		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,792,251	1,630,950	השקעות פיננסיות סחירות
833,173	692,137	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,625,424	2,323,087	סך השקעות פיננסיות אחרות
347,997		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2018		
הערך בספרים	עלות ^(*)	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,659,654	1,617,977	השקעות פיננסיות סחירות
1,103,159	965,360	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,762,813	2,583,337	סך השקעות פיננסיות אחרות
375,155		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

^(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144א'
 תל-אביב,
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

6492102

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

30 במאי 2019

לכבוד
 הדירקטוריון של
 מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה")
אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה

נכבדנו,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ("מגדל גיוס הון") מחודש אוגוסט 2016 (להלן: "תשקיף המדף") אשר תוקפו הוארך ביום 13 באוגוסט 2018, עד ליום 18 לאוגוסט 2019¹

הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה), של הדוחות שלנו המפורטים להלן בדוח הצעת מדף שבנדון:

1. דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים מיום 30 במאי 2019 על הדוח התמציתי המאוחד של החברה ליום 31 במרס 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.
2. דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים מיום 30 במאי 2019 על מידע כספי ביניים נפרד לפי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, ליום 31 במרס 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

סומך חייקין
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

¹ בהתאם להחלטת רשות ניירות ערך מיום 13 באוגוסט 2018 בדבר הארכת תוקף תשקיף המדף של מגדל גיוס הון.